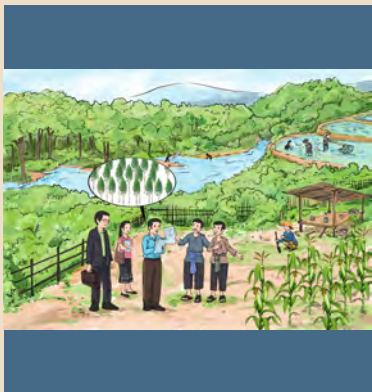

ຄູ່ມືແນະນຳ ການລົງທຶນ ດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ກໍລະນີສຶກສາມັກລົງທຶນ ສປ ຈີນ

ທີມງານພັດທະນາ ຄູ່ມືແນະນຳ ການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ສປປ ລາວ

(ກໍລະນີສຶກສາຂອງນັກລົງທຶນ ສປ ຈີນ)

ປມຄູ່ມືແນະນຳ ການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ສປປ ລາວ (ກໍລະນີສຶກສາຂອງນັກລົງທຶນ ສປ ຈີນ) ສະບັບນີ້ ແມ່ນພັດທະນາຂຶ້ນຮ່ວມກັນໂດຍທີມງານພັດທະນາຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນ ທັງພາກລັດ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ແລະ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ. ໃນນີ້ ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ ແລະ ອົງການບ້ານຈຸດສຸມສາກົນ (VFI) ເປັນຫົວໜ່ວຍຫຼັກໃນການສ້າງຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຈາກພາກລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຊຶ່ງລວມມີ: ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (ກົມປ່າໄມ້, ກົມປູກຝັງ, ກົມລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ກົມແຜນການ ແລະ ການເງິນ, ກົມຄຸ້ມຄອງທິດິນກະສິກຳ, ກົມນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳ), ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ກົມທິດິນ ແລະ ກົມສິ່ງແວດລ້ອມ), ກະຊວງ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (ກົມສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ຄະນະກຳມະການຮ່ວມມືລາວ-ຈີນ), ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ (ກົມການຄ້າພາຍໃນ ແລະ ກົມທະບຽນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງວິສາຫະກິດ). ນອກຈາກນີ້ ຍັງມີອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມທີ່ປະກອບຄຳຄິດຄຳແທນໃສ່ບົດດັ່ງກ່າວ ເຊນ: ໂຄງການບໍລິຫານກ່ຽວກັບທິດິນປະຈຳພາກພື້ນແມ່ນາຂອງ (MRLG), ອົງການ GIZ ປະຈຳລາວ, ອົງການ Helvetas ປະຈຳລາວ ແລະ ຕາງໜ້າພາກທຸລະກິດ (ບໍລິສັດ ຫຼິນສຸ່ຍ). ການພັດທະນາປມຄູ່ມືດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກ ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ (WCS) ປະຈຳລາວ.

ເອກະສານສະບັບນີ້ແມ່ນໄດ້ຮັບທຶນຊ່ວຍເຫຼືອລ້າຈາກລັດຖະບານ ອັງກິດ; ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ແນວຄວາມຄິດທີ່ສະແດງໃນເອກະສານດັ່ງກ່າວ ບຈຳເປນຕ້ອງສະທ້ອນເຖິງນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ອັງກິດ.

ສາລະບານ

- 1 ທຶນງານພັດທະນາ ຄູ່ມືແນະນຳ ການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ສປປ ລາວ
- 2 ສາລະບານ
- 4 ອະທິບາຍຄຳສັບຫຍ
- 5 ຄຳນຳ

6 ພາກທີ I. ພາກສະເໜີ

- 6 1. ຄວາມເປັນມາ
- 7 2. ຈຸດປະສົງ
- 8 3. ຜູ້ນຳໃຊ້
- 8 4. ການນຳໃຊ້
- 9 5. ກອບນິຕິກຳ ແລະ ບົດແນະນຳສາກົນທີ່ອ້າງເຖິງ

10 ພາກທີ II. ຫຼັກການ ສຳລັບການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ສປປ ລາວ

- 11 1. ການປກສາຫາລື ແລະ ສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ
- 12 2. ການເປດເຜີຍຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ
- 13 3. ການເຄາະລົບສິດທິຂອງປະຊາຊົນໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປະມົງ, ປ່າໄມ້ ແລະ ແຫຼ່ງນໍ້າ
- 14 4. ການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາສັງຄົມ
- 15 5. ການນຳໃຊ້ແຮງງານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງແຮງງານ
- 16 6. ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງສິນຄ້າ
- 17 7. ການພັດທະນາສີຂຽວ ແລະ ການປກປຸກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

19 ພາກທີ III. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ

- 23 1. ການກະກຽມ ແລະ ວາງແຜນການລົງທຶນ
 - 1.1 ການເຂົ້າໃຈພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຂັ້ນຕອນຂໍອະນຸມັດການລົງທຶນ
 - 1.2 ການສຶກສາກອບລະບຽບກົດໝາຍ
 - 1.3 ການປະເມີນຢ່າງຄົບຊຸດ
 - 1.3.1 ການກຳນົດ ແລະ ປະເມີນສິດທິດິນ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຂອງຊຸມຊົນ
 - 1.3.2 ການດຳເນີນການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້
 - 1.3.3 ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA)
 - 1.3.4 ການສຳຫຼວດ ແລະ ເກບກູ້ລະເບີດທີ່ຍັງບໍ່ແຕກ (UXO) ອອກຈາກພື້ນທີ່ການລົງທຶນ

- 30 2. ການປກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ
- 32 3. ການສ້າງກົນໄກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກສໍາລັບຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ
 - 3.1 ການຮັບຟຸງຄໍາຮ້ອງທຸກ
 - 3.2 ການແກ້ໄຂຂສະເໜີ ແລະ ການແກ້ໄຂຂຂັດແຍ່ງ
- 33 4. ການເຈລະຈາການເຮດສັນຍາກັບປະຊາຊົນ
 - 4.1 ການສ້າງຄວາມສະເໝີພາບໃນການເຈລະຈາ
 - 4.2 ການຕົກລົງກ່ຽວກັບຂໍ້ກຳນົດທີ່ສໍາຄັນໃນສັນຍາທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ
- 36 5. ການຊົດເຊີຍ ແລະ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນ
 - 5.1 ການຊົດເຊີຍ
 - 5.2 ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ
- 38 6. ການພັດທະນາສັງຄົມ
 - 6.1 ການແບ່ງປັນຜົນປະໂຫຍດກັບທ້ອງຖິ່ນ
 - 6.2 ການສົ່ງເສີມການຈ້າງງານໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຝຸກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ
- 40 7. ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ທຳມະຊາດ
 - 7.1 ການປະເມີນ ແລະ ປກປອງຊີວະນາໆພັນ
 - 7.2 ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການນໍາໃຊ້ສານເຄມີຂອງຢາຂ້າແມງໄມ້ ແລະ ຢາຂ້າຫຍ້າ
 - 7.3 ການປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານຂອງການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ແລະ ກໍາຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ
 - 7.4 ການຟື້ນຟູສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມຫຼັງການລົງທຶນ
- 44 8. ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຂອງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
 - 8.1 ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ
 - 8.2 ການຊຸດຄົ້ນໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງແບບຍືນຍົງ ແລະ ຖືກຕ້ອງ
- 46 9. ການຕິດຕາມ ແລະ ການກວດກາ
 - 9.1 ການຕິດຕາມການລົງທຶນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ
 - 9.2 ການເປດເຜີຍຂໍ້ມູນການລົງທຶນ ແລະ ຜົນຂອງການຕິດຕາມ

48 ພາກທີ IV. ພາກສະຫຼຸບ

44 ພາກທີ V. ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

- 52 ເອກະສານຊ້ອຍທ້າຍ I: ລາຍການກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລົງທຶນດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້
- 55 ເອກະສານຊ້ອຍທ້າຍ II: ບາງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການລົງທຶນດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ອະທິບາຍຄຳສັບຫຍ

- CAPIAC = China Association for the Promotion of International Agricultural Cooperation (ສະມາຄົມຈີນເພື່ອສົ່ງເສີມການຮ່ວມມືດ້ານກະສິກຳສາກົນ)
- CFS = Committee on World Food Security (ຄະນະກຳມະການຄ້າປະກັນອາຫານໂລກ)
- ECC = Environmental Compliance Certificate (ໃບຢ່ງຢນການປະຕິບັດຕາມຂໍ້ກຳນົດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ)
- EMMP = Environmental Management and Monitoring Plan (ການຈັດການສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ແຜນການຕິດຕາມ)
- ESIA = Environmental and Social Impact Assessment (ການປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ)
- FAO = Food and Agriculture Organization (ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ)
- FPIC = Free, Prior, and Informed Consent (ການຍິນຍອມດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ໂດຍໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນລ່ວງໜ້າ ແລະ ພຽງພໍ)
- GAP = Good Agricultural Practices (ການປະຕິບັດກະສິກຳທີ່ດີ)
- IFAD = International Fund for Agricultural Development (ກອງທຶນສາກົນ ເພື່ອການພັດທະນາກະສິກຳ)
- MOFCOM = Ministry of Commerce, China (ກະຊວງການຄ້າ, ສປປ ຈີນ)
- MOU = Memorandum of understanding (ບົດບັນທຶກຊ່ວຍຈຳ)
- NFGA = National Forestry and Grassland Administration, China (ການບໍລິຫານປ່າໄມ້ ແລະ ທົ່ງຫຍ້າ ແຫ່ງຊາດ)
- OA = Organic Agriculture (ກະສິກຳປອດສານພິດ)
- OECD = Organisation for Economic Co-operation and Development (ອົງການການຮ່ວມມືດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການພັດທະນາ)
- UXO = Unexploded ordnance (ລະເບີດທີ່ຍັງບຸກທັນແຕກ)
- VGGT = Voluntary Guidelines on the Responsible Governance of Tenure of Land, Fisheries and Forests in the Context of National Food Security (ພັນທະດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈສຳລັບທຸລະກິດກະສິກຳທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ສປປ ລາວ)

ຄຳນຳ

ໃນຊຸມຝ່າຍມາລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນໃນການສົ່ງເສີມການດຶງດູດການລົງທຶນຈາກພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ປປປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ປະຊາຊົນໃຫ້ນັບມືນັບດີຂຶ້ນ ການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຈຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຈຳເປັນ ເພື່ອຈະກ້າວໄປສູ່ການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງ. ໃນປະຈຸບັນ, ໄດ້ມີນັກລົງທຶນຈາກຫຼາຍປະເທດເຂົ້າມາລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການລົງທຶນ ທີ່ມາຈາກ ສປຈີນ ຊຶ່ງເປັນອັນດັບທີ 1 ຂອງການລົງທຶນຕ່າງປະເທດຢູ່ ສປປ ລາວ. ໃນນັ້ນ, ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແມ່ນໜຶ່ງໃນຂະແໜງການທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມສົນໃຈຈາກນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດ. ອີງຕາມສະພາບການລົງທຶນໃນໄລຍະຜ່ານມາ, ຍັງມີຫຼາຍໆໂຄງການລົງທຶນທີ່ພົບພະບັນຫາ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການລົງທຶນທີ່ບໍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຊຶ່ງສ້າງຜົນກະທົບສູງສົມຄວນຕໍ່ນັກລົງທຶນ ແລະ ປະເທດຊາດ. ເຖິງແມ່ນວ່າລັດຖະບານຈີນຈະມີບົດແນະນຳສຳລັບນັກລົງທຶນຈີນທີ່ໄປລົງທຶນຢູ່ຕ່າງປະເທດ ແລະ ມີບົດແນະນຳກ່ຽວກັບການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຈຳນວນໜຶ່ງໃນລະດັບສາກົນ, ແຕ່ໃນ ສປປ ລາວ ກໍຍັງບໍ່ທັນມີຄູ່ມືແນະນຳທີ່ມີຄວາມສະເພາະເຈາະຈົງ ເພື່ອໃຫ້ນັກລົງທຶນທີ່ເຂົ້າມາລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ ໂດຍສະເພາະໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ເປັນແນວທາງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບເພື່ອຫຼີກລ່ຽງຜົນເສຍຫາຍທີ່ບໍ່ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນເອງ ແລະ ປະເທດຊາດ.

ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ ມີຈຸດປະສົງເພື່ອສົ່ງເສີມການລົງທຶນແບບມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃຫ້ກ້າວໄປສູ່ ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຕາມທິດທາງການພັດທະນາສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງຂອງລັດຖະບານ ຊຶ່ງໄດ້ຮ່ວມມືກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເຊນ: ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເພື່ອສຶກສາຄົ້ນຄວ້າໃນການສ້າງຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ເພື່ອໃຫ້ເປັນແນວທາງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການລົງທຶນແກ່ນັກລົງທຶນ, ໂດຍເລີ່ມຕົ້ນຈາກການສຶກສາກໍລະນີຂອງ ນັກລົງທຶນຈາກ ສປ ຈີນ. ຊຶ່ງຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ໄດ້ອີງຕາມກົດລະບຽບ, ຫຼັກການ ແລະ ກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງ ສປປ ລາວ, ສຶກສາລວມເອົາບັນດາຫຼັກການສາກົນທີ່ທົ່ວໂລກນຳໃຊ້ໃນວຽກງານການລົງທຶນ ແລະ ຫຼັກການຂອງອາຊຽນ ໃນວຽກງານການລົງທຶນ ແລະ ຍັງໄດ້ສຶກສາເອົາບົດແນະນຳຂອງລັດຖະບານ ສປ ຈີນ ສຳລັບການລົງທຶນໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ມີຄວາມສະເພາະເຈາະຈົງ ສອດຄ່ອງກັບແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອເປັນແນວທາງໃຫ້ກັບນັກລົງທຶນ ໄດ້ນຳໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອໃຫ້ເກີດມີຄວາມຍືນຍົງ. ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ ຈະພັກດັນໂຄສະນາແນະນຳຄູ່ມືດັ່ງກ່າວນີ້ໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດເພື່ອສຶກສາ ໂດຍສະເພາະນັກລົງທຶນຈາກ ສປ ຈີນ ທີ່ຈະມາລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ ແລະ ເຊື່ອໝັ້ນວ່າຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ຈະສາມາດສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ແລະ ຄົບຊຸດໃຫ້ກັບນັກລົງທຶນ ເພື່ອດຶງດູດການລົງທຶນທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ປະສິດທິຜົນ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຍືນຍົງເຂົ້າມາໃນ ສປປ ລາວ ໃຫ້ນັບມືນັບຫຼາຍຂຶ້ນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນສຳຄັນໃນການສ້າງສາພັດທະນາປະເທດຊາດໃຫ້ນັບມືນັບຂະຫຍາຍຕົວ. ຖ້າຫາກການສ້າງ, ເຜີຍແຜ່ ແລະ ນຳໃຊ້ກໍລະນີສຶກສານັກລົງທຶນຈາກ ສປ ຈີນ ນີ້ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດຕາມເປົ້າໝາຍ, ໃນອະນາຄົດ ກໍຈະໄດ້ສືບຕໍ່ ສ້າງກໍລະນີສຶກສາຂອງນັກລົງທຶນ ຈາກປະເທດອື່ນໆເພີ່ມອີກ.

ຫວັງຢາງຍິ່ງວ່າ ຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ຈະເປັນບ່ອນອີງໜຶ່ງທີ່ສ້າງຄວາມສະດວກ ແລະ ເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ບັນດານັກລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ.

ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ

ອຸເດດ ສຸວັນນະວິງ

ພາກທີ 1. ພາກສະເໜີ

1. ຄວາມເປັນມາ

ເນື່ອງຈາກວ່າ ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດທີ່ຍັງດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ຖືເອາການເຮດກະສິກໍາເປັນຫຼັກ, ການຂະຫຍາຍ ໂຕຂອງຂະແໜງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແມ່ນເປັນສິ່ງສໍາຄັນຕາມພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ປປປຸງຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນລາວ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງເປັນຂະແໜງການທີ່ດຶງດູດການລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງ ປະເທດໄດ້ຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຊຶ່ງປະກອບສ່ວນສໍາຄັນໃນການສ້າງເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍ ຕົວຢ່າງວ່ອງໄວ. ແຕ່ວ່າການລົງທຶນດັ່ງກ່າວແມ່ນ ຍັງສ້າງຜົນກະທົບທາງດ້ານລົບແກ່ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເຊນກັນ. ຜົນກະທົບທາງດ້ານລົບໃນໄລຍະຜ່ານມາທີ່ສາມາດສັງເກດເຫັນໄດ້ ແມ່ນການບຸກລຸກພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ທໍາມະຊາດ, ການປ່ອຍສານເຄມີລົງສູ່ແຫຼ່ງນໍ້າທໍາມະຊາດ, ການຍຶດຄອງທີ່ດິນຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ການກົດຂີ່ທາງ ດ້ານແຮງງານ. ຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວເກີດຂຶ້ນ ຍ້ອນຫຼາຍສາເຫດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຍ້ອນການລົງທຶນທີ່ຂາດຄວາມ ຮັບຜິດຊອບຂອງນັກລົງທຶນ ອາດເນື່ອງຈາກຂໍ້ຈຳກັດໃນການຕິດຕາມ, ກວດກາການລົງທຶນ ແລະ ການປະຕິບັດ ລະບຽບກົດໝາຍ ຂອງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຍັງບໍ່ທົ່ວເຖິງ. ນັກລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຕັ້ງໃຈຕາມການລົງທຶນແບບມີ ຄວາມຮັບຜິດຊອບບພຽງແຕ່ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳຂອງ ສປປ ລາວ ເຫມາະນັ້ນ, ແຕ່ຍັງຕ້ອງປະຕິບັດ ຕາມມາດຕະຖານສາກົນ ເພື່ອຫຼີກລ່ຽງການສ້າງຜົນກະທົບຕກັບສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ໃນສິບປີທີ່ຜ່ານມາ, ການນັກລົງທຶນ ສປ ຈີນ ຢູ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຫຼາຍ ຊຶ່ງປະຈຸບັນຈີນແມ່ນນັກລົງທຶນ ຕ່າງປະເທດທີ່ໃຫຍ່ທີ່ສຸດໃນ ສປປ ລາວ ແລະ ມີທ່າອ່ຽງເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະໃນຂະແໜງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, ຂະແໜງບແຮ່ ແລະ ພະລັງງານໄຟຟ້າ. ເພື່ອຮັບປະກັນວ່ານັກລົງທຶນຈາກ ສປ ຈີນ ທີ່ດໍາເນີນການລົງທຶນໃນຕ່າງ ປະເທດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ລັດຖະບານຈີນ ໄດ້ພັດທະນາບົດແນະນໍາຫຼາຍສະບັບຂຶ້ນເພື່ອເປັນແນວທາງໃຫ້ນັກ ລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານສາກົນເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທາງລົບ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ,

ຫຼັກການເຫຼົ່ານີ້ເປັນພຽງແນວທາງທົ່ວໄປ ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ແນະນຳສຳລັບປະເທດໃດປະເທດໜຶ່ງເທົ່ານັ້ນ. ຄູ່ມືແນະນຳຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່ານັກລົງທຶນຈາກ ສປປ ຈີນ ສາມາດເຂາເຖິງຂໍ້ມູນເພື່ອຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດຕາມຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ ລວມທັງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບຂອງ ສປປ ລາວ.

ເລີ່ມແຕ່ເດືອນພະຈິກ 2020 ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ ຮ່ວມກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ລວມມີ ກະຊວງອຸດສາຫະກຳການຄ້າ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ແລະ ອົງການບ້ານຈຸດສຸມ ສາກົນ (VFI) ແລະ ອົງການອະນຸລັກສັດປ່າ (WCS) ໄດ້ຮ່ວມກັນດັດປັບບົດແນະນຳສາກົນ ແລະ ຂອງລັດຖະບານ ຈີນ ຕາກັບການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ສຳລັບຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອໃຫ້ມາເປັນຄູ່ມືແນະນຳ ການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ມີຄວາມສະເພາະເຈາະຈົງ ແລະ ນຳໃຊ້ຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ. ຄູ່ມືແນະນຳການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ນີ້ຍັງໄດ້ຜ່ານການປຸກສາຫາລືກັບພາກສ່ວນເອກະຊົນ ໂດຍ ສະເພາະນັກລົງທຶນຈີນ ແລະ ພາກປະຊາສັງຄົມ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນອື່ນໆ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າພວກເຂົາໄດ້ ປະກອບຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ມີຄວາມເປັນເອກະພາບຕາກັບຄູ່ມືດັ່ງກ່າວ. ດັ່ງນັ້ນ, ເອກະສານສະບັບນີ້ສາມາດຖືໄດ້ ວ່າເປັນແນວຄວາມຄິດທີ່ເຂັ້ມແຂງຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບວິທີການດຳເນີນການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ສປປ ລາວ.

2. ຈຸດປະສົງ

ຄູ່ມືແນະນຳການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ນີ້ ມີຈຸດປະສົງເພື່ອສະໜອງຫຼັກການ ແລະ ແນວທາງປະຕິບັດ ເພື່ອສົ່ງເສີມການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນ ສປປ ລາວ ແນ່ໃສ່ໃຫ້ເກີດ ມີການພັດທະນາເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມໃນປະເທດໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ໂດຍການດັດປັບບົດແນະນຳການລົງທຶນ ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ຈີນ ໃຫ້ມີຄວາມສະເພາະເຈາະຈົງ ແລະ ແທດເໝາະກັບສະພາບການຂອງ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງແນ່ ໃສ່:

- ຊ່ວຍໃຫ້ນັກລົງທຶນຈາກ ສປປ ຈີນ ແລະ ປະເທດອື່ນໆ ທີ່ມີຈຸດປະສົງເຂົ້າມາລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ ໃຊ້ເປັນ ເຄື່ອງມືຄົບຊຸດ ໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງການລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ ຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ;
- ທ້ອນໂຮມເອາເບັນດານະໂຍບາຍ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລົງທຶນດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນ ສປປ ລາວ ມາໄວ້ເພື່ອສະດວກ ແລະ ງ່າຍຕາມນັກລົງທຶນທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ;
- ຖ້ານັກລົງທຶນ ຫຼື ໂຄງການລົງທຶນ ປະຕິບັດຕາມບົດແນະນຳດັ່ງກ່າວຈະຊ່ວຍສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ລະຫວ່າງ ຊຸມຊົນ, ລັດຖະບານລາວ ແລະ ໂຄງການລົງທຶນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມລ່າຊ້າຂອງການລົງທຶນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດເກີດຈາກຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈກັນ.

3. ຜູ້ນຳໃຊ້

ຄູ່ມືແນະນຳການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ສະບັບນີ້ພັດທະນາຂຶ້ນເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃຫ້ນັກລົງທຶນ ຈາກ ສປປ ຈີນ ທີ່ມາລົງທຶນໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ຢູ່ ສປປ ລາວ. ຄູ່ມືແນະນຳດັ່ງກ່າວ ຍັງເປັນປະໂຫຍດແກ່ນັກລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ນັກລົງທຶນມາຈາກປະເທດຕ່າງໆ ທີ່ຢາກເຂົ້າມາລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ. ນອກຈາກນີ້, ມັນຍັງເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ກັບນັກວິຊາການພາກລັດ ລວມທັງນັກຄົ້ນຄວ້າ, ນັກສຶກສາ, ປະຊາຊົນທົ່ວໄປ ແລະ ຜູ້ອື່ນໆ ທີ່ມີຄວາມສົນໃຈໃນວຽກງານການລົງທຶນແບບມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ.

4. ການນຳໃຊ້

ຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ປະກອບດ້ວຍ 5 ພາກຄື: ພາກທີ 1 ແມ່ນກ່າວເຖິງຄວາມເປັນມາໃນການພັດທະນາຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້, ພາກທີ 2 ກຳນົດຫຼັກການສຳລັບການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ພາກທີ 3 ແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອໃຫ້ນັກລົງທຶນນຳໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງການລົງທຶນ, ພາກທີ 4 ແມ່ນພາກສະຫຼຸບ ແລະ ສຸດທ້າຍແມ່ນພາກຊ້ອນທ້າຍທີ່ປະກອບດ້ວຍບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ນັກລົງທຶນສາມາດອ້າງອີງໃສ່ຄູ່ມືສະບັບນີ້ ເພື່ອເຂົາໃຈລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ, ມາດຕະຖານຂອງ ສປປ ຈີນ ແລະ ສາກົນ ໃນຂະນະວາງແຜນການລົງທຶນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງລັດຖະບານລາວ ແລະ ລັດຖະບານຈີນ ວ່າດ້ວຍການລົງທຶນແບບຍືນຍົງ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ທ້ອນໂຮມ ແລະ ສັງລວມໄວ້ໃນຄູ່ມືສະບັບນີ້ ເປັນພຽງຂໍ້ມູນບາງສ່ວນ ຊຶ່ງຍັງມີບາງເນື້ອໃນທີ່ອາດບໍ່ຄົບຖ້ວນ, ສົມບູນ ແລະ ບໍ່ໄດ້ສືບສຸດພຽງເທົ່ານີ້, ຊຶ່ງມັນຍັງມີບົດແນະນຳສຳລັບການດຳເນີນງານໃນລະດັບສາກົນ, ພາກພື້ນ ແລະ ກອບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບພັນທະທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ນັກລົງທຶນຄວນຈະຊອກຫາເພີ່ມເຕີມ.

5. ນິຕິກຳ ແລະ ບົດແນະນຳສາກົນທີ່ອ້າງເຖິງ

ຄູ່ມືສະບັບນີ້ໄດ້ສັງລວມເອົາບັນດາຫຼັກການ ຈາກບົດແນະນຳຂອງສາກົນ, ບົດແນະນຳລັດຖະບານ ສປປ ຈີນ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ບົດແນະນຳຂອງສາກົນ:

1. ຄູ່ມືຂອງອາຊຽນ (ASEAN) ກ່ຽວກັບການສົ່ງເສີມການລົງທຶນຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນດ້ານອາຫານ, ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້;
2. ບົດແນະນຳຕາມຄວາມສະໝັກໃຈ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ການຄອບຄອງນໍາໃຊ້ຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນເລື່ອງທີ່ດິນ, ພື້ນທີ່ປະມົງ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນເງື່ອນໄຂຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານຂອງຊາດ (VGGT);
3. ຫຼັກການ ສຳລັບການລົງທຶນຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຢູ່ໃນການກະສິກຳ ແລະ ລະບົບສະບຽງອາຫານ (ຫຼັກການ CFS);
4. ຫຼັກການຊີນໍາຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍທຸລະກິດ ແລະ ສິດທິມະນຸດ;
5. ຫຼັກການ ສຳລັບການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ທີ່ເຄາລິບສິດ, ຊີວິດການເປັນຢູ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ (ທະນາຄານໂລກ, UNCTAD, FAO ແລະ IFAD);
6. ບົດແນະນຳ ວ່າດ້ວຍ ຕ່ອງໂສ້ອຸປະທານດ້ານກະສິກຳຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ (OECD ແລະ FAO);
7. ສົມທິສັນຍາຊີວະນາໆພັນ (CBD);
8. ສົມທິສັນຍາ ຣາມຊາ ວ່າດ້ວຍເຂດດິນບໍລິເວນນາ (Ramsar Convention on Wetlands);

ບົດແນະນຳຂອງລັດຖະບານ ສປປ ຈີນ:

1. ກົດໝາຍປ່າໄມ້ ແລະ ກົດລະບຽບໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ;
2. ບົດແນະນຳກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃນການລົງທຶນ ແລະ ການຮ່ວມມືໃນຕ່າງປະເທດ (MOFCOM ແລະ ກະຊວງປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ);
3. ແນວທາງການລົງທຶນໃນຕ່າງປະເທດແບບຍືນຍົງດ້ານກະສິກຳຂອງ ສປປ ຈີນ (CAPIAC); ຄູ່ມືແນະນຳກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ປ່າໄມ້ໃນຕ່າງປະເທດແບບຍືນຍົງຂອງວິສາຫະກິດ ສປປ ຈີນ (SFA ແລະ MOFCOM);
4. ຄູ່ມືແນະນຳກ່ຽວກັບການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ການປູກຕົ້ນໄມ້ ໃນຕ່າງປະເທດແບບຍືນຍົງ ຂອງວິສາຫະກິດ ສປປ ຈີນ (SFA ແລະ MOFCOM);

ນິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນ ສປປ ລາວ:

ນິຕິກຳຂອງ ສປປ ລາວ ປະກອບມີບັນດາ ກົດໝາຍ, ດຳລັດ, ຄຳສັ່ງ, ຄຳແນະນຳ, ແຜນຍຸດທະສາດ ຕ່າງໆ ຊຶ່ງມີລາຍລະອຽດໃນບົດຊ້ອນທ້າຍ.

ພາກທີ II. ຫຼັກການ ສໍາລັບການລົງທຶນທີ່ມີ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນ ສປປ ລາວ

ບັນດາຫຼັກການຕໍ່ໄປນີ້ ໄດ້ຖືກກຳນົດຂຶ້ນໂດຍອີງໃສ່ບົດ
ແນະນຳການລົງທຶນຂອງລັດຖະບານ ສປປ ຈີນ ແລະ ຍັງ
ສອດຄ່ອງກັບບັນດາຫຼັກການສາກົນ. ການລວມເອາບັນດາ
ຫຼັກການແນະນຳເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ນັກລົງທຶນດ້ານ
ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງໂຄງການ ແລະ
ບັນລຸຜົນໄດ້ຮັບທາງບວກຕໍ່ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ
ໂຄງການຂອງນັກລົງທຶນເອງ.

1. ການປກສາຫາລື ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ

ການລົງທຶນໃນດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ສປປ ລາວ ຈະຕ້ອງມີການປກສາຫາລືຮ່ວມກັບປະຊາຊົນ ທ້ອງຖິ່ນຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນ ແລະ ຕະຫຼອດໄລຍະຂອງການດໍາເນີນໂຄງການລົງທຶນ ເພື່ອຂໍຄວາມຍິນຍອມ. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ປະຊາຊົນແມ່ນເປັນສິ່ງຈໍາເປັນ ແລະ ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ເພາະປະຊາຊົນເປັນເຈົ້າຂອງພື້ນທີ່ ແລະ ເປັນຜູ້ທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງ ດ້ານບວກ ແລະ ດ້ານລົບຈາກໂຄງການລົງທຶນນັ້ນ. ຖະແຫຼງການຂອງສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສິດທິຂອງພື້ນເມືອງ (UNDRIP, 2015) ໄດ້ລະບຸວ່າ: ລັດຄວນປກສາຫາລື ແລະ ເຮດວຽກຮ່ວມກັບປະຊາຊົນຢ່າງຈິງໃຈ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບການຍິນຍອມດ້ວຍ ຄວາມສະໝັກໃຈ ໂດຍໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນລ່ວງໜ້າ ແລະ ພຽງພໍ (FPIC) ຕໍກັບໂຄງການທີ່ຈະສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ດິນ ຫຼື ພື້ນທີ່ ແລະ ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ. ຄໍາແນະນໍາຂອງ ສປປ ຈີນ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນດ້ານກະສິກໍາ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນນໍາໃຊ້ຂະບວນການ FPIC ໂດຍຄໍາແນະນໍາໄດ້ລະບຸວ່າ: ມັນຈໍາເປັນທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າໃຈຢ່າງເຕມສ່ວນກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຂອງໂຄງ ການ, ຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ການປ່ຽນແປງທີ່ໂຄງການລົງທຶນຈະນໍາມາສູ່ລະບົບນິເວດວິທະຍາໃນທ້ອງຖິ່ນ. FPIC ເປັນວິທີການທີ່ຖືກຍອມຮັບ ແລະ ນໍາໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນລະດັບສາກົນ, ບພຽງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນຂອງໂຄງການເຫມາະນັ້ນ ແຕ່ ຕ້ອງນໍາໃຊ້ຕະຫຼອດໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ເພື່ອຮັບຂໍ້ຕົກລົງຈາກປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບກ່ຽວກັບການຕັດ ສິນໃຈທີ່ຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕວກເຂົາ. ການດໍາເນີນ FPIC ຢ່າງເໝາະສົມຈະຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງທາງດ້ານສັງຄົມ, ການ ເມືອງ ແລະ ເສດຖະກິດ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນແກ່ທຸກຝ່າຍ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ນັກລົງທຶນໄດ້ຮັບການຍິນຍອມເຫມາະດີຈາກສັງຄົມໃນການ ດໍາເນີນໂຄງການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ. ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (ເລກທີ 21/ລບ, 2019) ໄດ້ ກໍານົດການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງສັງຄົມໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງການລົງທຶນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໂປ່ງໃສ, ຍຸຕິທໍາ ແລະ ມີປະສິດທິ ຜົນ.

2. ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ

ອີງຕາມຫຼັກການ ການລົງທຶນດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີເຄາລົບສິດ, ການດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ໃນທົ່ວໂລກ. ການຂາດຄວາມໂປ່ງໃສແມ່ນສາມາດສ້າງຄວາມບໍ່ໄວ້ວາງໃຈກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນ ທີ່ສາມາດຊ່ວຍແກ້ໄຂບັນຫາເລກນ້ອຍໄດ້ກ່ອນທີ່ຈະກາຍເປັນບັນຫາໃຫຍ່. ຄໍາແນະນໍາຂອງລັດຖະບານ ສປປ ຈີນ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ລະບຸວ່າ ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງເປີດເຜີຍສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ລັດຖະບານ ແລະ ຊຸມຊົນ ຂອງປະເທດເຈາພາບຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບໂຄງການ, ເຂົາໃຈກ່ຽວກັບໂຄງການ ແລະ ວັດທະນະທໍາຈີນ. ເພື່ອໃຫ້ໂຄງການສາມາດ ດໍາເນີນງານໄດ້ດີ, ມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງໂຄງການລົງທຶນ, ຊຶ່ງເລີ່ມຕັ້ງແຕ່ກ່ອນການລົງທຶນຈະຖືກອະນຸມັດ ແລະ ສືບຕໍ່ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ລວມເຖິງການເຜີຍແຜ່ບົດລາຍງານກ່ຽວກັບຄວາມຄືບໜ້າຂອງໂຄງການ ແລະ ຄວາມພະຍາຍາມໃນດ້ານການຮັບຜິດຊອບຕໍາຳມະຊາດ ແລະ ສັງຄົມ. ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕ່ອງໂສ້ແວດລ້ອມ (ເລກທີ 21/ລບ, 2019) ກໍໄດ້ກໍານົດໃຫ້ໂຄງການລົງທຶນໄດ້ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນລາຍລະອຽດຂອງໂຄງການໃຫ້ກັບປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ຮັບຊາບເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງສັງຄົມ. ຄວາມໂປ່ງໃສຍັງສາມາດສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນລະຫວ່າງປະຊາຊົນ, ພາກລັດ ແລະ ນັກລົງທຶນ ເພື່ອຫຼີກລ່ຽງຄວາມບໍ່ເຂົ້າໃຈກັນ ຊຶ່ງອາດຈະກໍາໃຫ້ເກີດຄວາມສ່ຽງຕາມມາພາຍຫຼັງ. ທຸກຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການລົງທຶນເຊັ່ນ: ສັນຍາການສໍາປະທານທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້, ບົດລາຍງານປະເມີນຜົນກະທົບທາງດ້ານສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມໄປເຖິງ ລະບຽບການ ແລະ ນະໂຍບາຍຕ່າງໆຂອງໂຄງການລົງທຶນຕ້ອງຖືກເຜີຍແຜ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໃນຫຼາຍຮູບແບບ ແລະ ພາສາທີ່ຄົນທ້ອງຖິ່ນເຂົາໃຈໄດ້ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າທຸກຄົນສາມາດເຂົາເຖິງຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໄດ້ຢ່າງຄົບຖ້ວນ.

3. ການເຄາະລົບສິດທິຂອງປະຊາຊົນໃນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປະມົງ, ປ່າໄມ້ ແລະ ແຫຼ່ງນໍ້າ

ການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕ້ອງເຄາະລົບສິດທິຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນການຄອບຄອງນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປະມົງ ການນໍາໃຊ້ປ່າໄມ້ ແລະ ແຫຼ່ງນໍ້າທີ່ຊອບທຳ ລວມທັງສິດຕາມປະເພນີຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ. ນັກລົງທຶນຍັງຕ້ອງຮັບຮູ້ສິດທິຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນການຍິນຍອມແບບອິດສະຫຼະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນລ່ວງໜ້າ (FPIC) ຕາມການລົງທຶນໃດໆໃນພື້ນທີ່ດິນ ແລະ ປ່າໄມ້ທີ່ພວກເຂົານໍາໃຊ້ຕາມປະເພນີ. ບົດແນະນໍາຂອງສາກົນເຊນ: VGGT, ຄູ່ມືຂອງອາຊຽນ ແລະ ບົດແນະນໍາຂອງລັດຖະບານ ສປປຈີນ ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຈຳເປນສໍາລັບນັກລົງທຶນ ໃນການຮັບຮູ້ສິດທິດິນອັນຊອບທຳ ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ. ຄໍາແນະນໍາຂອງລັດຖະບານ ສປປຈີນ ກ່ຽວກັບການປູກໄມ້ໄດ້ລະບຸວ່າ: ບໍ່ໃຫ້ມີການລະເມີດສິດທິດ້ານກົດໝາຍຂອງປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ທີ່ປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນມີຄວາມພໍໃຈ ແລະ ໂຄງການລົງທຶນຄວນສ້າງມາດຕະການ ເພື່ອປ້ອງກັນກິດຈະກຳການລົງທຶນຈາກການຂົ່ມຂູ່ໂດຍທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ ຫຼື ຜົນກະທົບຕໍ່ຊັບພະຍາກອນ ຫຼື ສິດໃນການນໍາໃຊ້ຂອງຜູ້ຕັ້ງຖິ່ນຖານເດີມ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປກປກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ (ເລກທີ 29/ສພຊ, 2012) ແລະ ຄໍາແນະນໍາ ວ່າດ້ວຍຂະບວນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ຈາກໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ (ເລກທີ 8030/ກຊສ, 2013) ກຳນົດໃຫ້ນັກລົງທຶນຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບທາງສັງຄົມຕໍ່ປະຊາຊົນ ຜູ້ຖືສິດທິຕໍ່ກັບຊັບພະຍາກອນດັ່ງກ່າວ ແລະ ຄວນມີມາດຕະການ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດັ່ງກ່າວ ຊຶ່ງໄດ້ຖືກກຳນົດເອົາໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງໃນການປກປອງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຍັງລວມເຖິງການປກປອງສິດຄອບຄອງນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ນໍ້າ ຂອງປະຊາຊົນທ້ອງຖິ່ນ.

4. ການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາສັງຄົມ

ທຸກໂຄງການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕ້ອງໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາສັງຄົມແບບມີຄວາມສະເໝີພາບ, ຍືນຍົງ, ຫົວເຖິງ, ເໝາະສົມກັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ລົບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າໂຄງການການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ສາມາດສ້າງຜົນປະໂຫຍດທີ່ເປັນທຳໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຊ່ວຍພັດທະນາຊີວິດ ການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ຫຼັກການຂອງ CFS ສຳລັບການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໄດ້ກຳນົດວິທີການຕ່າງໆສຳລັບນັກລົງທຶນ ເພື່ອປະກອບສ່ວນໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດແບບຍືນຍົງ ແລະ ຄົບຖ້ວນ, ລວມເຖິງການສ້າງຮູກເຮງງານທຳ; ສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ທ້ອງຖິ່ນ, ສະໜອງຂອດບໍລິການຕສາທາລະນະທີ່ດີ, ສ້າງຄວາມເຂມແຂງໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຄວາມພັນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ. ບົດເພະນຳກ່ຽວກັບການປກປກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃນການລົງທຶນ ແລະ ການຮ່ວມມືຢູ່ຕ່າງປະເທດຂອງ ສປປ ຈີນ, ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນ ສປປ ຈີນ ສົ່ງເສີມການພັດທະນາທີ່ກົມກຽວກັນລະຫວ່າງເສດຖະກິດ, ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ. ພັນທະທາງດ້ານສັງຄົມຂອງນັກລົງທຶນຍັງໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນກົດໝາຍເຊນກັນ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ (ເລກທີ 14/ສພຊ, 2016) ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນ: ປະກອບສ່ວນຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມທຸລະກິດພາຍໃນ, ໜ້າໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ພັດທະນາທ້ອງຖິ່ນໃນຂົງເຂດໂຄງການ, ປະກອບສ່ວນທາງດ້ານງົບປະມານໃນວຽກງານພັດທະນາສັງຄົມ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ແຮງງານລາວ ໂດຍສະເພາະແຮງງານທີ່ເປັນແມ່ຍິງ, ມີການພັດທະນາທັກສະສີມືແຮງງານ, ຍົກລະດັບວິຊາສະເພາະ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕກໂນໂລຢີໃໝ່ໃຫ້ແກ່ພວກເຂົາ, ປະຕິບັດລະບົບປະກັນສັງຄົມ ແລະ ປະກັນໄພຕຜູ້ອອກແຮງງານໃນວິສາຫະກິດຂອງຕົນ, ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ຈາກການດຳເນີນການລົງທຶນທຸລະກິດໃຫ້ມີຄວາມເປັນທຳ ແລະ ເຄາລົບ, ນັບຖືຮີດຄອງປະເພນີ ແລະ ວັດທະນະທຳອັນດີງາມຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

5. ການນຳໃຊ້ແຮງງານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງແຮງງານ

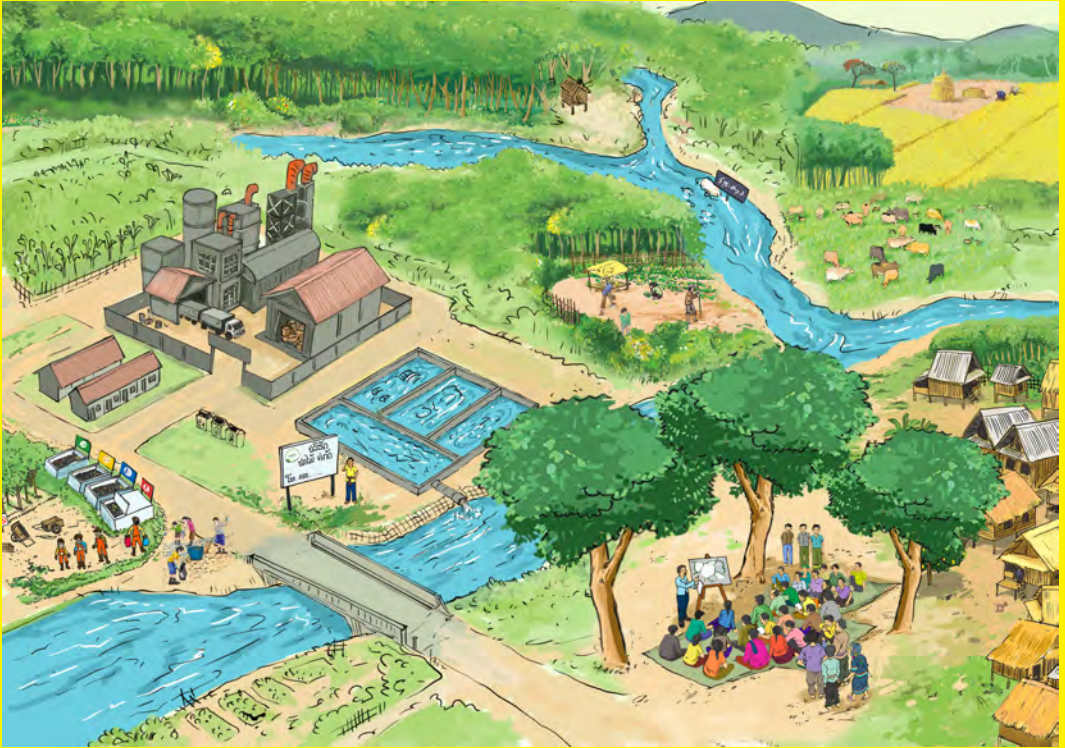
ການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕ້ອງໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ການຈ້າງແຮງງານທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ແມ່ຍິງ ແລະ ຊົນເຜົາ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງແຮງງານທີ່ຈ້າງງານ. ອີງໃສ່ມາດຕະຖານແຮງງານສາກົນ ຂອງອົງການແຮງງານສາກົນ (ILO) ໂຄງການລົງທຶນ ຫຼື ນັກລົງທຶນຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ມາດຕະຖານຕ່າງໆເຊນ: ສົ່ງເສີມການເຂາເຖິງການເຮດວຽກຢ່າງມີຄວາມເທາທຽມ ແລະ ເປັນທຳ ໂດຍບໍ່ມີການແບ່ງແຍກໃດໆ, ມີການພັດທະນາຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ແລະ ສິມິແຮງງານຢ່າງເໝາະສົມ, ສະໜອງຄ່າຈ້າງ ແລະ ນະໂຍບາຍທາງດ້ານຜົນປະໂຫຍດທີ່ເປັນທຳ ແລະ ປະກັນສັງຄົມທີ່ຍືນຍົງ, ຮັບປະກັນມາດຕະຖານຄວາມປອດໄພໃນການເຮດວຽກ ແລະ ສະຖານທີ່ພັກເຊາຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ, ບຄວນສະໜັບສະໜູນການນຳໃຊ້ແຮງງານທີ່ຖືກບັງຄັບ, ບໍ່ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄ້າແຮງງານ, ຫຼີກລ້ຽງການນຳໃຊ້ແຮງງານເດກ, ຫ້າມທຸກຮູບແບບໃນການສວຍໃຊ້ໂອກາດ ຫຼື ລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານແຮງງານ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດໃນທາງທີ່ບໍ່ເປັນທຳ ແລະ ຂັດກັບລະບຽບກົດໝາຍ. ຄຳແນະນຳຂອງລັດຖະບານຈີນ ກ່ຽວກັບກະສິກຳ, ປ່າໄມ້ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ໂຄງການລົງທຶນໃຫ້ບູລິມະສິດແກ່ແຮງງານໃນທ້ອງຖິ່ນ, ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມການເຮດວຽກທີ່ປອດໄພ, ພ້ອມທັງໃຫ້ໂອກາດການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຄວາມກ້າວໜ້າສຳລັບພະນັກງານ. ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນທ້ອງຖິ່ນແມ່ນວິທີການທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອໃຫ້ຊຸມຊົນ ແລະ ລັດຖະບານ ສະໜັບສະໜູນໂຄງການລົງທຶນ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ (ເລກທີ 14/ສພຊ 2016) ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍແຮງງານ (ເລກທີ 43/ສພຊ, 2013) ກຳນົດໃຫ້ນັກລົງທຶນ ແລະ ບັນດາວິສາຫະກິດ ໄດ້ຈ້າງແຮງງານພາຍໃນ (ໂດຍສະເພາະແມ່ຍິງ ແລະ ຊົນເຜົາ) ກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການຕັ້ງບໍລິການຈ້າງແຮງງານທີ່ມີຄວາມເປັນທຳ.

6. ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງສິນຄ້າ

ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນ ຕິດພັນກັບສຸຂະພາບຂອງຄົນເຮົາ ດັ່ງນັ້ນການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຍືນຍົງ ຕ້ອງຮັບປະກັນໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງສິນຄ້າ. ຍຸດທະສາດການພັດທະນາ ກະສິກໍາຮອດປ 2025 ແລະ ວິໄສທັດຮອດປ 2030 ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນມີເປົ້າໝາຍເລັກໃສ່ການຄຸ້ມຄອງສະບຽງອາຫານ, ຜະລິດກະສິກໍາເປັນສິນຄ້າ ໂດຍແນວໃສ່ກະສິກໍາສີຂຽວ, ສະອາດ ແລະ ຮັບປະກັນດ້ານຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ.

ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ, ສາກົນ ແລະ ລັດຖະບານລາວ ໄດ້ມີມາດຕະຖານທາງດ້ານເຕກນິກເພື່ອປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານຂອງ ອາຊຽນ ມາຢຸນເຢນເຊມ: ມາດຕະຖານກະສິກໍາທີ່ດີ (GAP) ຂອງຂຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານດ້ານກະສິກໍາທີ່ດີກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບຂອງຜົນຜະລິດ (ເລກທີ 0539/ກປ, 2011), ມາດຕະຖານກະສິກໍາອິນຊີ (OA) ຂອງຂຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ວ່າດ້ວຍ ການກຳນົດມາດຕະຖານກະສິກໍາອິນຊີ (ເລກທີ 1666/ກ.ຝ.ກປ, 2005). ດັ່ງນັ້ນ, ມັນໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ທຸກການລົງທຶນທີ່ມີເປົ້າໝາຍການຜະລິດເພື່ອສົ່ງອອກ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດຕາມບັນດາມາດຕະຖານໃດໜຶ່ງຕາມຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍຂອງໂຄງການ. ບົດແນະນຳຂອງ ສປ ຈີນ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນ ມີການສ້າງລະບົບຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາຄຸນນະພາບໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການຜະລິດ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ໂຄງການລົງທຶນໄດ້ຮັບໃບຢຸນຍາມຈາກສາກົນ ເຊນ: GAP, HACCP ຫຼື QS.

7. ການພັດທະນາສີຂຽວ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ບົດແນະນຳສາກົນກ່ຽວກັບການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ເຊນ: ບົດແນະນຳ OECD-FAO ຕ້ອງໂສ້ການສະໜອງກະສິກຳ ແບບມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ແມ່ນແນວໜັກການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍເລີ່ມຈາກການຫຼີກລ່ຽງຜົນກະທົບ, ຫຼັງຈາກນັ້ນຖ້າຫຼີກລ່ຽງບໍ່ໄດ້ແມ່ນໃຫ້ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ. ບົດແນະນຳຂອງລັດຖະບານ ສປປ ຈີນ ກ່ຽວກັບການຮັບຮູ້ຄວາມຈຳເປັນຂອງການພັດທະນາໂຄງການໄລຍະຍາວ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງ ສັງເກດເຫັນວ່າ: ເນື່ອງຈາກການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ມີໄລຍະເວລາຕອບແທນເປັນເວລາດົນ, ການຕອບແທນທີ່ໃຊ້ເວລາສັ້ນ (ຊຶ່ງມັກຈະສົ່ງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ) ແມ່ນຄວນຫຼີກລ່ຽງ. ການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຍືນຍົງ ຄວນປະຕິບັດຕາມບູລິມະສິດຂອງ ຍຸດທະສາດການເຕີບໂຕສີຂຽວ 2030. ຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວໄດ້ກຳນົດເອາຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນບູລິມະສິດໃນການພັດທະນາປະເທດ. ຊຶ່ງໄດ້ວາງແນວທາງໃນການສ້າງຄວາມເຂມແຂງໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ລວມມີ: ເພີ່ມປະສິດທິພາບໃນການຜະລິດກະສິກຳ, ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃຫ້ໜ້ອຍ, ພັດທະນາເຕກນິກ ແລະ ທັກສະຂອງຜູ້ຜະລິດໃນທ້ອງຖິ່ນ, ຄວບຄຸມຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ສານເຄມີທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ຫຼຸດຜ່ອນການເຊື່ອມໂຊມຂອງຊີວະນາໆພັນ, ຄຸນນະພາບຂອງດິນ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ, ສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳສະອາດ ແລະ ກະສິກຳປອດສານພິດ, ການປູກໄມ້ຊະນິດດຽວ, ປ້ອງກັນການຂຸດຄົ້ນປ່າໄມ້ທີ່ບໍ່ຍືນຍົງ, ການນຳໃຊ້ ແລະ ສົ່ງອອກຂອງໄມ້ທີ່ຜິດກົດໝາຍ ແລະ ບໍ່ຍືນຍົງ. ການຫຼຸດຜ່ອນການລົງທຶນທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວະນາໆພັນ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງເລີ່ມຈາກຊອກໂຄງການທີ່ຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີຜົນກະທົບຕາທີ່ສຸດ. ການລົງທຶນໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ຄວນຈະປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ່າໄມ້ (ເລກທີ 64/ສພຊ, 2019) ຢ່າງເຂມງວດ,

7. ການພັດທະນາສີຂຽວ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ (ຕ)

ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ (ສະບັບປັບປຸງກຳລັງຈະອອກມາ) ແລະ ແຜນຄຸ້ມຄອງເຂດປ່າສະຫງວນໃນແຕ່ລະເຂດ, ລວມເຖິງການວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຮ່ວມກັບຊຸມຊົນທີ່ຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ. ຜົນກະທົບໃດກຕາມທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການລົງທຶນຢູ່ໃນເຂດປ່າສະຫງວນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍຕາມລະບຽບຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ເພື່ອສອດຄ່ອງກັບສະພາບການຫຼຸດຜ່ອນດ້ານຜົນກະທົບ (ເບິ່ງລາຍລະອຽດໃນຂ 7.1). ຄວາມພະຍາຍາມໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊີວະນາໆພັນຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງສືບຕໍ່ໃນຕະຫຼອດໄລຍະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ໂດຍປະຕິບັດຕາມແນວທາງການປູກ, ການຊຸດຄົ້ນແບບຍືນຍົງ, ການຟຸ້ນຟູພື້ນທີ່ ແລະ ຊີວະນາໆພັນທີ່ຖືກສູນເສຍ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທາງລົບຈາກການລົງທຶນ.

ພາກທີ III. ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ການລົງທຶນດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີ່ມີ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ

ໃນພາກນີ້ໄດ້ກຳນົດຄຳແນະນຳການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຕສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ໂດຍອີງຕາມ 7 ຫຼັກການ ສຳລັບການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນສປປ ລາວ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ຂ້າງເທິງຂອງປມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ແລະ ຍັງສອດຄ່ອງກັບລະບຽບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອເປັນແນວທາງ ແລະ ເປັນບ່ອນອີງ ໃຫ້ນັກລົງທຶນສາມາດນຳໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນໄລຍະຂອງໂຄງການລົງທຶນ.

ໂຄງການລົງທຶນດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍທົ່ວໄປປະກອບມີ 5 ໄລຍະດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ໄລຍະທີ I. ການວາງແຜນຍຸດທະສາດ: ດໍາເນີນການສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນ ເພື່ອເຂາໃຈໂອກາດໃນການລົງທຶນໃຫ້ປະສົບຜົນ ສໍາເລດ, ດໍາເນີນການວິເຄາະສະຖານະການ ລວມທັງລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍ, ດໍາເນີນການປກສາຫາລືກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອກໍານົດ, ຄັດເລືອກປະເພດການລົງທຶນ ແລະ ອອກແບບແຜນຍຸດທະສາດການລົງທຶນເບື້ອງຕົ້ນ;

ໄລຍະທີ II. ການອອກແບບ ແລະ ການອະນຸມັດ: ແມ່ນການສືບຕໍ່ພັດທະນາແຜນຍຸດທະສາດການລົງທຶນເບື້ອງຕົ້ນ ໃຫ້ມີລາຍລະອຽດສົມບູນຂຶ້ນ ໂດຍຜ່ານຂະບວນການປກສາຫາລືກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ຂັ້ນຕອນນີ້ຕ້ອງໄດ້ຮັບການ ເຫັນດີເຫັນພ້ອມຈາກຊຸມຊົນຕໍ່ກັບໂຄງການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ໂດຍນໍາໃຊ້ຂະບວນການ **FPIC** ແລະ ໄດ້ຮັບອະນຸມັດການລົງທຶນທີ່ຖືກຕ້ອງຈາກລັດຖະບານ;

ໄລຍະທີ III. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ: ແມ່ນການດໍາເນີນກິດຈະກຳການລົງທຶນຕາມແຜນທຸລະກິດທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດຕາມກົດໝາຍທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຂໍານົດອື່ນໆ. ຮັບປະກັນການລົງທຶນທີ່ມີວິທີການຈັດການ ແລະ ປບຕົວ ເພື່ອກໍານົດ ແລະ ຮັບມືກັບຄວາມສ່ຽງທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຂະນະທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ;

ໄລຍະທີ IV. ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ: ການຕິດຕາມການລົງທຶນແມ່ນຈະຕ້ອງເກີດຂຶ້ນຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນ ຂອງການລົງທຶນ ຈົນຮອດການສິ້ນສຸດໂຄງການ. ການຕິດຕາມຊ່ວຍໃຫ້ນັກລົງທຶນເຂາໃຈຜົນສໍາເລດ ແລະ ຜົນກະທົບທາງລົບຂອງໂຄງການ, ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ໂຄງການລົງທຶນສາມາດປັບປຸງວິທີການ ແລະ ຍຸດທະສາດໃນອະນາຄົດ. ການປະເມີນຜົນທ້າຍໂຄງການລົງທຶນແນໃສ່ ເພື່ອປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກິດຈະກຳຂອງໂຄງການວ່າສາມາດບັນລຸຕາມຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍ ທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນເບື້ອງຕົ້ນຫຼືບໍ່ ເພື່ອໃຫ້ໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ລັດຖະບານ ສາມາດກໍານົດແຜນການ ການລົງທຶນໃນອະນາຄົດໃຫ້ເໝາະສົມ ຢູ່ໃນໄລຍະທີ **V**;

ໄລຍະທີ V. ການສິ້ນສຸດໂຄງການ ຫຼື ການລົງທຶນໃໝ່: ອີງຕາມການປະເມີນຜົນໃນຕອນທ້າຍຂອງການລົງທຶນ ແມ່ນສາມາດຊ່ວຍຕັດສິນໃຈຕໍ່ກັບທາງເລືອກ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: ປົດໂຄງການ, ຂະຫຍາຍການລົງທຶນ ແລະ ເລີ່ມການລົງທຶນໃໝ່. ໃນກໍລະນີມີການສິ້ນສຸດໂຄງການ ແມ່ນຕ້ອງການກໍານົດຍຸດທະສາດຢ່າງຊັດເຈນ ເພື່ອກໍານົດຂັ້ນຕອນ, ເວລາ, ການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ການເງິນ, ການໂອນຖ່າຍແຕກໂນໂລຢຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດໃຫ້ກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນທ້ອງຖິ່ນ.

ອີງຕາມໄລຍະການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ຄໍາແນະນໍາໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ອາດເກີດຂຶ້ນ ແລະ ສິ້ນສຸດໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງການລົງທຶນແຕກຕ່າງກັນ ຊຶ່ງມີລາຍລະອຽດສະແດງໄວ້ໃນແຜນວາດຂະບວນການລົງທຶນດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ຄໍາອະທິບາຍດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ໃນຊ່ວງຕົ້ນຂອງໄລຍະທີ I ຕ້ອງໄດ້ມີການກະກຽມ ແລະ ການວາງແຜນການລົງທຶນ (1) ຊຶ່ງຈະກວມເອົາການວິເຄາະຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ສຶກສາຂັ້ນຕອນການຂໍອະນຸມັດການລົງທຶນ (1.1), ສຶກສາກອບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ (1.2), ແລະ ການປະເມີນຢ່າງຄົບຊຸດ (1.3), ໂດຍການດໍາເນີນການປກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ (2) ໄປພ້ອມກັນຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນ ແຕ່ຂັ້ນຕອນນີ້ແມ່ນຈະດໍາເນີນໄປຈົນເຖິງສິ້ນສຸດໂຄງການຂອງ ໄລຍະທີ V;
- ໃນຊ່ວງຕົ້ນຂອງໄລຍະທີ II ຕ້ອງໄດ້ດໍາເນີນ ການສ້າງກົນໄກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກສໍາລັບຜູ້ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ (3) ຈົນເຖິງສິ້ນສຸດໂຄງການຂອງ ໄລຍະທີ V, ຈາກນັ້ນ ຕ້ອງເຮັດການເຈລະຈາ ແລະ ເຮັດສັນຍາກັບປະຊາຊົນ (4) ໃນການເຊນສັນຍາ ເປັນລາຍລັກອັກສອນໃຫ້ສໍາເລດໃນໄລຍະດັ່ງກ່າວ. ຕາມແມ່ນຕ້ອງດໍາເນີນການຊົດເຊີຍ ແລະ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນ (5) ໃຫ້ສໍາເລດໃນ ໄລຍະທີ II ເຊນກັນ. ນັກລົງທຶນຕ້ອງເຮັດການປະເມີນ ແລະ ປກປອງຊີວະນາໆພັນ (7.1) ຈົນສິ້ນສຸດໂຄງການໃນ ໄລຍະ V;

- ໃນຊ່ວງຕົ້ນຂອງໄລຍະທີ III ຕ້ອງເຮັດການພັດທະນາສັງຄົມ (6) ຈົນເຖິງສິນສຸດໂຄງການຂອງ ໄລຍະທີ V, ຕໍ່ດ້ວຍການຕິດຕາມ ແລະ ການກວດກາ (9) ທັງຂະໜາດຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ທີ່ຈຳເປນຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນໄປພ້ອມໆ ຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ຈົນເຖິງສິນສຸດໂຄງການຂອງ ໄລຍະທີ V. ຕາມແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດ ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການນຳໃຊ້ສານເຄມີຂອງຢາຂ້າແມງໄມ້ ແລະ ຢາຂ້າຫຍ້າ (7.2), ການປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານຂອງການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ແລະ ກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ (7.3) ແລະ ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຂອງຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ແລະ ປາໄມ້ (8) ຕ້ອງເຮັດໄປພ້ອມໆກັນຈົນເຖິງສິນສຸດໂຄງການຂອງ ໄລຍະທີ V;
- ໄລຍະທີ V ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ເຮັດການຟື້ນຟູສະພາບສິ່ງແວດລ້ອມຫຼັງການລົງທຶນ (7.4) ພາຍໃນໄລຍະນີ້ໃຫ້ສຳເລັດ.

ໄລຍະທີ V. ການສິບສຸດໂຄງການ ຫຼື ການລົງທຶນ ໃໝ່

7.4

ການຟື້ນຟູສະພາບ
ສິ່ງແວດລ້ອມຫຼັງການ
ລົງທຶນ

ໄລຍະທີ IV. ການຕິດຕາມ
ແລະ ປະເມີນຜົນ

ໄລຍະທີ III. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

6

ການພັດທະນາສັງຄົມ

9

ການຕິດຕາມ ແລະ
ການກວດກາ

7.2

ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນ
ກະທົບຈາກການນໍາໃຊ້
ສານເຄມີຂອງຢາຂ້າ
ແມງໄມ້ ແລະ ຢາຂ້າຫຍ້າ

7.3

ການປະຕິບັດຕາມ
ມາດຕະຖານຂອງການ
ຄວບຄຸມມົນລະພິດ ແລະ
ກໍາຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ

8

ການຮັບປະກັນ
ຄຸນນະພາບຂອງ
ຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ
ແລະ ປ່າໄມ້

ໄລຍະທີ II. ການອອກແບບ
ແລະ ອະນຸມັດ

3

ການສ້າງກົນໄກການແກ້ໄຂຄໍາ
ຮ້ອງທຸກສໍາລັບຜູ້ທີ່ຖືກຜົນ
ກະທົບ

4

ການເຈລະຈາການເຮດ
ສັນຍາກັບປະຊາຊົນ

5

ການຊົດເຊີຍ ແລະ ຍົກ
ຍ້າຍຈັດສັນ

7.1

ການປະເມີນ ແລະ
ປກປອງຊີວະນາໆພັນ

ໄລຍະທີ I. ການວາງແຜນຍຸດທະສາດ

1

ການກະກຽມ
ແລະ ວາງແຜນການ
ລົງທຶນ

2

ການປກສາຫາລື
ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມ
ຂອງປະຊາຊົນ

1. ການກະກຽມ ແລະ ວາງແຜນການລົງທຶນ

1.1. ການເຂົ້າໃຈພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ຂັ້ນຕອນຂໍອະນຸມັດການລົງທຶນ

ການວິເຄາະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຂັ້ນຕອນຂໍອະນຸມັດການລົງທຶນ ຈະຕ້ອງດໍາເນີນ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ຫຼັກການ ການປກສາທາລີ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມກັບປະຊາຊົນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຄູ່ມືແນະນຳຂອງ ສປປ ຈີນ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນທາງດ້ານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ ຊຶ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນຈີນ ໄດ້ກຳນົດ ແລະ ວິເຄາະຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມກັບໂຄງການລົງທຶນ.

ວິເຄາະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ: ການວິເຄາະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ (Stakeholder Analysis) ຊ່ວຍໃຫ້ນັກລົງທຶນສາມາດກຳນົດບັນດາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລົງທຶນໄດ້ຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ສາມາດສ້າງສາຍສຳພັນກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງກ່າວ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການລົງທຶນໃຫ້ປະສົບຜົນສຳເລດ.

ນັກລົງທຶນຄວນໃຊ້ເວລາໃນການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບໜ່ວຍງານຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງພາກລັດ ທັງໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ຊຸມຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດອື່ນໆ ທີ່ອາດຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫຼື ສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ການລົງທຶນ. ບັນດາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້, ຕະຫຼອດເຖິງບັນດາມະຫາຊົນໂດຍລວມ, ຄວນມີສ່ວນຮ່ວມໃນຕະຫຼອດໄລຍະຂອງການລົງທຶນ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ, ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈທີ່ເປັນເອກະພາບ (ບາງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການລົງທຶນດັ່ງກ່າວແມ່ນສາມາດເບິ່ງຕື່ມໃນ **ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍທີ 2**). ການວິເຄາະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການ ປະກອບດ້ວຍອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

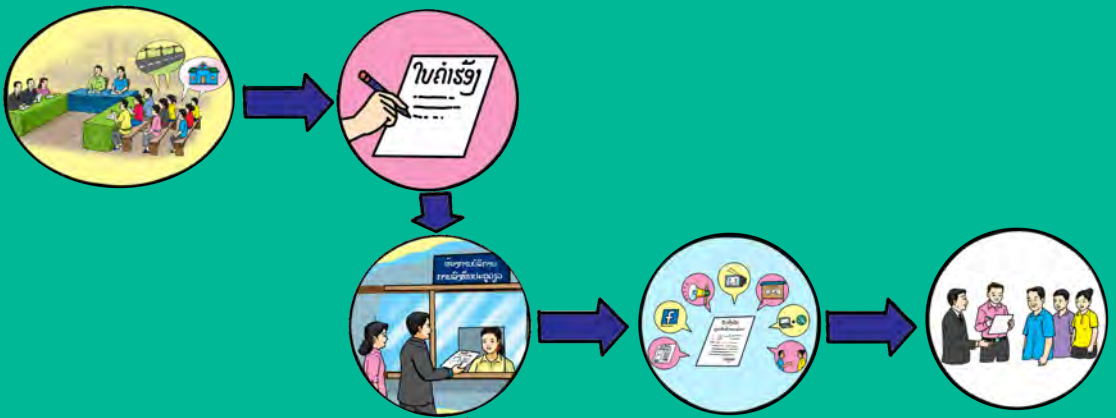
1. ກຳນົດລາຍຊື່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນໂຄງການ;
2. ກຳນົດສິດ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນ;
3. ກຳນົດອິດທິພົນ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນ;
4. ກຳນົດຂອດການຮ່ວມມື ແລະ ການປະສານງານຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນ;
5. ກຳນົດແຜນຍຸດທະສາດໃນການສື່ສານກັບແຕ່ລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງກ່າວ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າມີສ່ວນຮ່ວມໃນໂຄງການ. ແຜນດັ່ງກ່າວຄວນປະກອບມີ: ຈຸດປະສົງ, ບຸກຄົນທີ່ຈະຕິດຕ, ຮູບແບບ, ຊ່ອງທາງໃນການສື່ສານ, ເວລາ ແລະ ສະຖານທີ່ ແລະ ອື່ນໆ.

ຂັ້ນຕອນອະນຸມັດການລົງທຶນ: ນັກລົງທຶນຈະຕ້ອງທຳຄວາມເຂົາໃຈຂັ້ນຕອນ ໃນການເລີ່ມຕົ້ນການລົງທຶນໃນລາວໃຫ້ດີ ໂດຍສຶກສາຈາກຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບ ຂັ້ນຕອນການອະນຸມັດການລົງທຶນ (ເລກທີ 0457/ກຜທ, 2019) ຊຶ່ງປະກອບມີ 5 ຂັ້ນຕອນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- 1 ນັກລົງທຶນສົມທົບກັບອຳນາດການປກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຊຸມຊົນ ເພື່ອສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການລົງທຶນ ແລະ ທຳອຽງຜົນກະທົບທາງລົບ ແລະ ທາງບວກ;
- 2 ນັກລົງທຶນສະເໜີເອກະສານ ແລະ ຄຳຮ້ອງຫາທ້ອງການບໍລິການການລົງທຶນປະຕູດຽວ ໃນນັ້ນ ໃຫ້ມີໃບຢ່າຢນກ່ຽວກັບການເຫນີດິນນຳໃຊ້ທີ່ດິນ;
- 3 ຄະນະກຳມະການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນ (ຄລທ) ພິຈາລະນາອະນຸມັດ ຫຼື ປະຕິເສດການລົງທຶນ, ກໍລະນີຄລທ ເຫນີດິນ ນັກລົງທຶນຈະໄດ້ເຊນບົດບັນທຶກຄວາມເຂົາໃຈ, ສັນຍາການຄຸ້ມຄອງໂຄງການກັບພາກລັດ ແລ້ວແຈ້ງສັນຍາຕະແໜງການບ່ອນທີ່ໂຄງການຕັ້ງຢູ່;
- 4 ນັກລົງທຶນສົມທົບກັບທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອແຈ້ງການອະນຸມັດການລົງທຶນ, ເຊນສັນຍາເຂົາທິດິນກັບເຈາຂອງດິນ, ສັນຍາແຮງງານເປັນລາຍລັກອັກສອນ, ວາງເງິນຄາປະກັນການຟຸ່ງດິນ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການກະສິກຳທີ່ດີ GAP ຫຼື ຫຼັກການ ແລະ ມາດຕະຖານອື່ນໆ ຂອງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງ;
- 5 ຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ (ລວມທັງຂະໜາດຂອງສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ) ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງອຳນາດການປກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຊຸມຊົນ ແລ້ວລາຍງານໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝາຍເຫດ: ສຳລັບຂັ້ນຕອນທີ່ຊັດເຈນ, ຄວາມຕ້ອງການດ້ານການເງິນ ແລະ ໄລຍະເວລາໃນການອະນຸມັດ ແມ່ນຂຶ້ນກັບປະເພດຂອງການລົງທຶນເຊນ: ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ເມື່ອທຶຫຼາຍກວ່າ 150 ເຮກຕາ ຂຶ້ນໄປ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລັດ ເມື່ອທຶດິນແຕ່ 150 ເຮກຕາ ລົງມາ, ກໍລະນີນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງພົນລະເມືອງລາວດ້ວຍການເຊາ.

1.2. ການສຶກສາກອບລະບຽບກົດໝາຍ

ເມື່ອຕ້ອງການລົງທຶນໃນ ສປປ ລາວ ມັນມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເຂົ້າໃຈກອບກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນຂອງລາວ. ໃນບົດແນະນຳຂອງລັດຖະບານ ສປປ ຈີນ ກໍໄດ້ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ກົດໝາຍຂອງປະເທດເຈາະພາບກ່ອນການລົງທຶນ ແລະ ຍັງແນະນຳໃຫ້ນັກລົງທຶນສະໜອງການຝຶກອົບຮົມທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງປະເທດເຈາະພາບໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ເພື່ອເປັນການສົ່ງເສີມການປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ. ນອກຈາກນີ້, ນັກລົງທຶນຍັງຄວນຂໍຄຳປາກສາຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຖິງສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ ແລະ ຊ່ອງຫວ່າງທີ່ມີ. ການຈ້າງທີປປກສາດ້ານກົດໝາຍ ສາມາດເປັນວິທີທີ່ມີປະສິດຕິພາບໃນການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ກອບກົດໝາຍຂອງປະເທດລາວ, ໂດຍສະເພາະຢ່າງຍິ່ງເນື່ອງຈາກວ່າລະບຽບການສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຖືກເຜີຍແຜ່ເປັນ ພາສາອັງກິດ ແລະ ພາສາລາວເທົ່ານັ້ນ. ນັກລົງທຶນສາມາດເລີ່ມຕົ້ນທົບທວນບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງລາວທີ່ມີຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍຂອງຊຸມີແນະນຳນີ້ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນດ້ານກົດໝາຍເພີ່ມເຕີມດັ່ງລາຍການລຸ່ມນີ້:

- **ຈົດໝາຍເຫດທາງລັດຖະການຂອງ ສປປ ລາວ** ແມ່ນບ່ອນເກບມ້ຽນລະບຽບການຕ່າງໆ ເປັນພາສາອັງກິດ ແລະ ພາສາລາວ: <https://laofficialgazette.gov.la/>

- **ກົມສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ** ໄດ້ອັບເດດ ເວບໄຊທີ່ເປັນປະຈຳເພື່ອສະໜອງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນໃໝ່ສໍາລັບນັກລົງທຶນ: <http://investlaos.gov.la/> ແລະ <https://incci.la/>

- **ສໍານັກງານທີປປກສາເສດຖະກິດ ແລະ ການຄ້າ ສະຖານທູດ ສປປ ຈີນ ປະຈຳ ສປປ ລາວ** ສະໜອງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນແກ່ບັນດາບໍລິສັດຈີນທີ່ຊອກຫາການລົງທຶນຢູ່ລາວ: <http://la.mofcom.gov.cn/>

- **ສະພາການຄ້າຈີນປະຈຳລາວ** ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສ້າງໂອກາດໃນການສ້າງເຄືອຂ່າຍ ໃຫ້ແກ່ບັນດາບໍລິສັດທີ່ດໍາເນີນທຸລະກິດຢູ່ລາວ. ສະພາການຄ້າ ຍັງໄດ້ຮັບຂ່າວສານ ແລະ ບົດນຳສະເໜີເປັນແຕ່ລະໄລຍະຈາກລັດຖະບານລາວ ກ່ຽວກັບການປຽນແປງຂອງກອບກົດໝາຍຂອງລາວ.

- **ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້** ສະໜອງແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ ແລະ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນ ສປປ ລາວ: <http://www.maf.gov.la>

1.3. ການປະເມີນຢາງຄົບຊຸດ

ກ່ອນທີ່ຈະວາງແຜນການລົງທຶນ ນັກລົງທຶນຄວນໃຊ້ເວລາໃນການສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈວ່າຄວາມສ່ຽງໃດແດ່ທີ່ອາດຈະເຮັດໃຫ້ໂຄງການລົງທຶນລ່າຊ້າ ພ້ອມທັງສ້າງແຜນຍຸດທະສາດເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ. ການດຳເນີນການກວດກາ ແລະ ປະເມີນທີ່ຖືກຕ້ອງ ຈະຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຕາມການລົງທຶນເຊນ: ຂັດແຍ່ງກັບປະຊາຊົນ ຫຼື ກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ຊຶ່ງມັນສາມາດພາໃຫ້ເກີດການສູນເສຍດ້ານການເງິນຢາງຫຼວງຫຼາຍ ແລະ ເຮັດໃຫ້ການດຳເນີນໂຄງການລ່າຊ້າ. ການປະເມີນຢາງຄົບຊຸດນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ປະຕິບັດເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ການພັດທະນາສີຂຽວ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຫຼັກການ ການເຄາະລົບສິດທິຂອງປະຊາຊົນໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປະມົງ, ປ່າໄມ້ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ. ສຳລັບການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ການປະເມີນສະຖານະພາບການຄອບຄອງ ແລະ ສິດຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ທີ່ດິນແມ່ນຖືເປັນບູລິມະສິດ.

ໃນການປະເມີນນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ປຸກສາກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນທ້ອງຖິ່ນເຊນ: ບໍລິສັດກົດໝາຍ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມທີ່ມີຄວາມເຂົ້າໃຈເລິກເຊິ່ງ ກ່ຽວກັບກອບນິຕິກຳຂອງລາວ. ການປະເມີນຢາງຄົບຊຸດ ປະກອບມີການປະເມີນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1.3.1. ການກຳນົດ ແລະ ປະເມີນສິດທິດິນ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດຂອງຊຸມຊົນ

ຄູ່ມືຂອງອາຊຽນ ກ່ຽວກັບການສົ່ງເສີມການລົງທຶນຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນດ້ານອາຫານ, ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ (2018) ໄດ້ລະບຸວ່າຄວາມສ່ຽງຂອງຂັດແຍ່ງດ້ານທິດິນຂອງການລົງທຶນແມ່ນສູງໃນປະເທດ, ເຊນ: ສປປ ລາວ, ທີ່ມີສິດການຄອບຄອງທິດິນ ທີ່ບເປນທາງການ. ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງເຫຼົ່ານັ້ນ, ການສ້າງຄວາມເຂາໃຈກ່ຽວກັບສິດນຳໃຊ້ທິດິນຂອງຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຖືເປນພື້ນຖານ ໃນການກຳນົດຄ່າຊົດເຊີຍທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ເປນທຳໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.

ນັກລົງທຶນຄວນສ້າງແຜນທິການນຳໃຊ້ທິດິນແບບມີສ່ວນຮ່ວມກັບປະຊາຊົນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດກຳນົດໄດ້ພື້ນທີ່ ທິຈະມີການລົງທຶນ ແລະ ພື້ນທີ່ ທິມີການອ້າງສິດທິດິນຂອງປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ບວ່າຕອນດິນຈະມີເອກະສານທາງການ ທີ່ ຈະເປນການຄອບຄອງນຳໃຊ້ຕາມປະເພນີ. ການສຶກສາກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ທິດິນທ້ອງຖິ່ນ ຍັງເປນສິ່ງສຳຄັນໃນການຢນຢນວ່າພື້ນທິການລົງທຶນທິລັດຖະບານຈັດສັນໃຫ້ນັ້ນມີຄວາມພ້ອມໃຫ້ນັກລົງທຶນນຳໃຊ້. ນັກລົງທຶນຍັງຄວນເອາໃຈໃສ່ຕກັບການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ຂອງປະຊາຊົນຢ່າງລະມັດລະວັງ ເຖິງແມ່ນວ່າຈະບນິຄົນອາໃສຢູ່ໃນເຂດນັ້ນເຊນ: ການນາໃຊ້ແຫຼ່ງນ້ຳ ທີ່ ການເກບເຄືອງປາຂອງດັງໃນເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ. ການສ້າງຄວາມເຂາໃຈຮູບແບບການນຳໃຊ້ທິດິນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ນັກລົງທຶນອອກແບບໂຄງການໂດຍທິສາມາດຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕຄວາມປອດໄພທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ຊີວິດການເປນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນໄດ້.

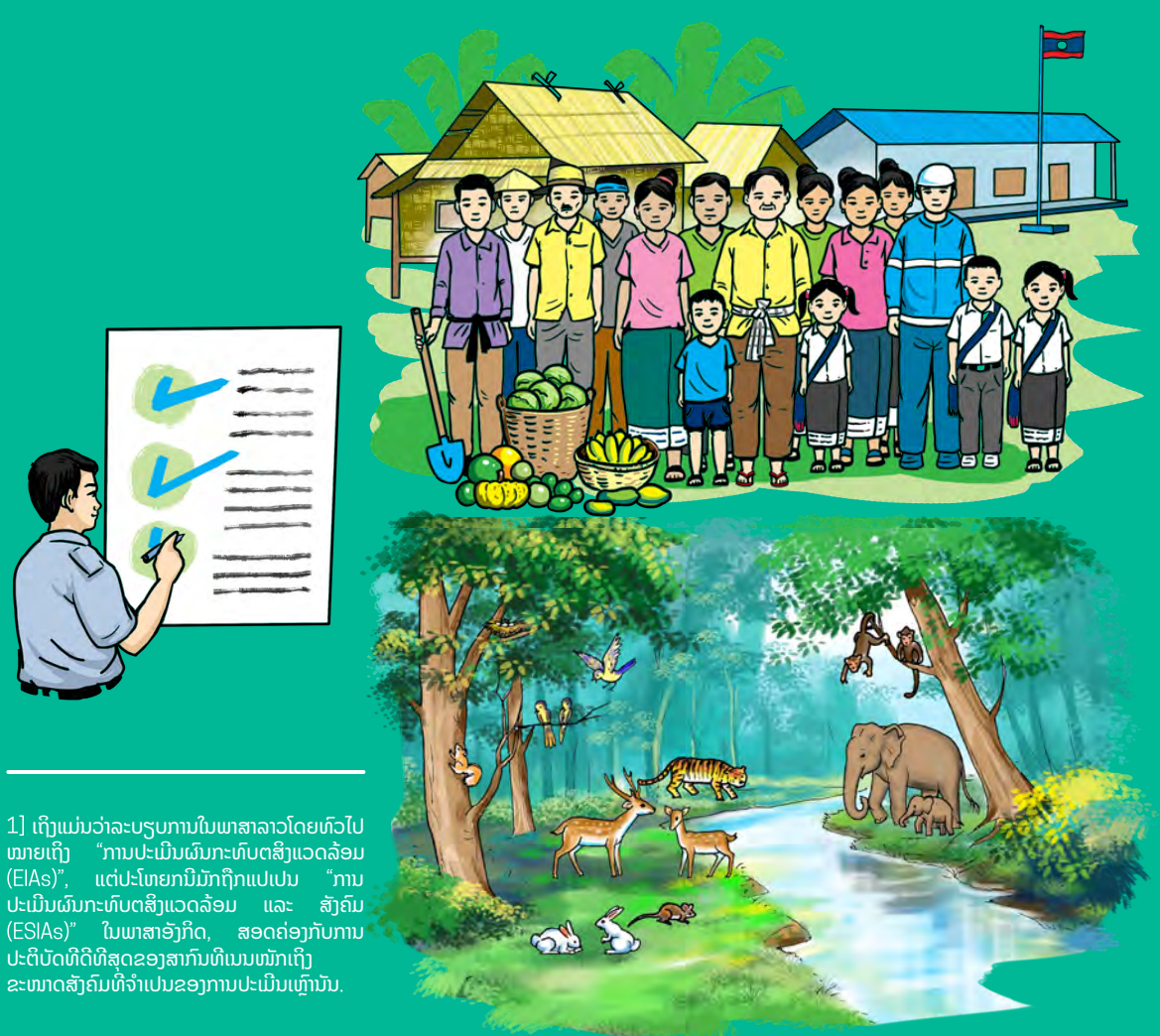
1.3.2. ການດຳເນີນການສຶກສາຄວາມເປນໄປໄດ້

ຄວນມີການສຶກສາຄວາມເປນໄປໄດ້ກ່ອນການດຳເນີນທຸກໂຄງການລົງທຶນໂດຍອີງຕາມມາດຕາ 8 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປກປກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ (ເລກທີ 29/ສພຊ, 2012). ກ່ອນອິນນັກລົງທຶນຈະຕ້ອງໄດ້ເຊນບົດບັນທຶກຄວາມເຂາໃຈ (MOU) ກັບລັດຖະບານ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດດຳເນີນການສຶກສາຄວາມເປນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການ. ການສຶກສາຕ້ອງປະກອບມີຂມູນກ່ຽວກັບທິຕັງຂອງໂຄງການ, ກຳນົດເວລາຂອງການດຳເນີນໂຄງການ, ຄວາມຕ້ອງການທາງດ້ານແຮງງານ, ຄວາມຕ້ອງການໃນການເຊາ ທີ່ ສຳປະທານທິດິນ, ແຜນການດຳເນີນງານ ແລະ ຈັດສັນການແບ່ງປນຜົນປະໂຫຍດທິຄາດຄະເນໄວ້ຂອງໂຄງການ, ລວມເຖິງບັນດາຫົວຂອືນໆ ດັງທິກຳນົດເອາໄວ້ໃນ ມາດຕາ 44 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ (ເລກທີ 14/ສພຊ, 2016).

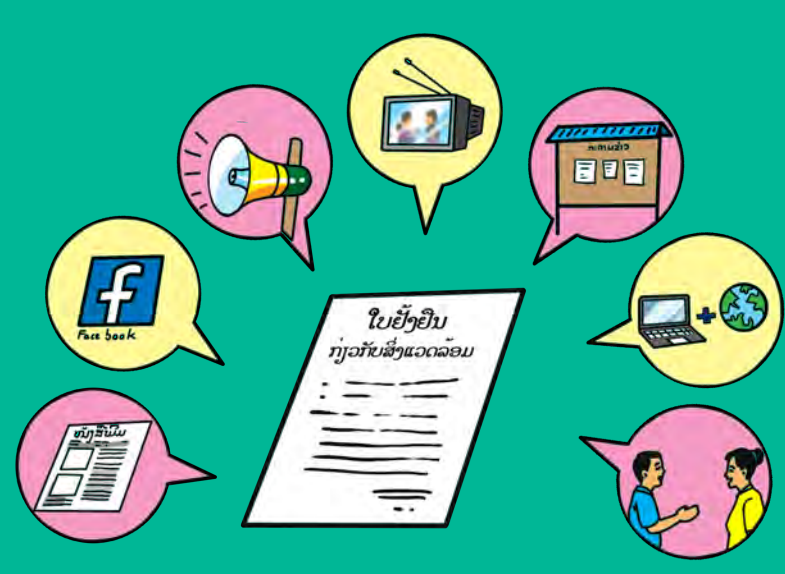
1.3.3. ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA)

ຂະໜາດຂອງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ຕັ້ງໄວ້ຈະກຳນົດວ່າການປະເມີນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ປະເພດໃດທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດກ່ອນການລົງທຶນ, ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຂຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ບັນຊີໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ດຳເນີນການສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫຼື ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ (ເລກທີ 8056/ກຊສ, 2013). ໂຄງການຂະໜາດນ້ອຍທີ່ມີຜົນກະທົບໜ້ອຍກວ່າຈະ ສຳເລດການກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ (IEE) ສຳລັບໂຄງການທີ່ມີຜົນກະທົບໜ້ອຍ ຫຼື ສຳເລດ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA) ສຳລັບໂຄງການທີ່ມີຜົນກະທົບທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າເກົ່າ (ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ເລກທີ 21/ລບ, 2019).[1]

1] ເຖິງແມ່ນວ່າລະບຽບການໃນພາສາລາວໂດຍທົ່ວໄປ ໝາຍເຖິງ “ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (EIAs)”, ແຕ່ປະໂຫຍກນີ້ມັກຖືກແປເປັນ “ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIAs)” ໃນພາສາອັງກິດ, ສອດຄ່ອງກັບການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງສາກົນທີ່ແນະນຳເຖິງຂະໜາດສັງຄົມທີ່ຈຳເປັນຂອງການປະເມີນເຫຼົ່ານັ້ນ.

ESIA ຮັບປະກັນວ່າມີມາດຕະການທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ເໝາະສົມ ເພື່ອປອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມທີ່ຖືກຕ້ອງ. ESIA ແມ່ນການປະເມີນທີ່ກວມເອົາດ້ານສັງຄົມ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ສຸຂະພາບ, ບົດບາດຍິ່ງຊາຍ ແລະ ດ້ານຊົນເຜົ່າ ໃນພື້ນທີ່ການລົງທຶນ. ນອກນັ້ນ, ກໍຍັງປະເມີນຜົນກະທົບທີ່ຕິດພັນກັບການຊົດເຊີຍ, ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍ, ການຟຸ້ນຟູຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ຜົນກະທົບອື່ນໆທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການລົງທຶນ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 22 ຂອງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (ເລກທີ 21/ລບ, 2019). ຄຽງຄູ່ກັບການເຮັດ ESIA, ນັກລົງທຶນຕ້ອງໄດ້ສ້າງແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ (EMMP) ທີ່ໄດ້ມີການກຳນົດວິທີການໃນການປອງກັນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການທົດແທນຊີວະນາໆພັນ, ການປູກໄມ້ທົດແທນ, ການບູລະນະຟຸ້ນຟູ ແລະ ການປອງກັນເຂດນາ, ການອະນຸມັດເອກະສານເຫຼົ່ານີ້ ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ມີການອອກໃບຢູ່ຢາງນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ (ECC). ນັກລົງທຶນຕ້ອງສ້າງແຜນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງມວນຊົນໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການລົງທຶນ ແລະ ໃຫ້ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເກັບກຳຂໍ້ມູນ ແລະ ເຂາຮ່ວມກອງປະຊຸມປາສາຫາລືໃນຂັ້ນບ້ານ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເຫັນດີຈາກສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈຶ່ງໄດ້ຮັບໃບຢູ່ຢາງນາກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ (ECC) ດັ່ງທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 42 ຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (ເລກທີ 21/ລບ, 2019).

ບົດສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ບົດປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມແບບລະອຽດ, ແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມ, ບົດລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການ ແມ່ນຈຳເປນຕ້ອງໄດ້ມີການເຜີຍແຜ່ອອນລາຍ ເພື່ອຮັບຄຳຄິດເຫັນຂອງມວນຊົນ, ພ້ອມທັງເຜີຍແຜ່ຜ່ານໜັງສືພິມ, ໂທລະພາບ, ລະບົບສື່ສານໃນຂັ້ນບ້ານ ແລະ ລາຍການວິທະຍຸ ດັ່ງກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 38 ຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (ເລກທີ 21/ລບ, 2019).

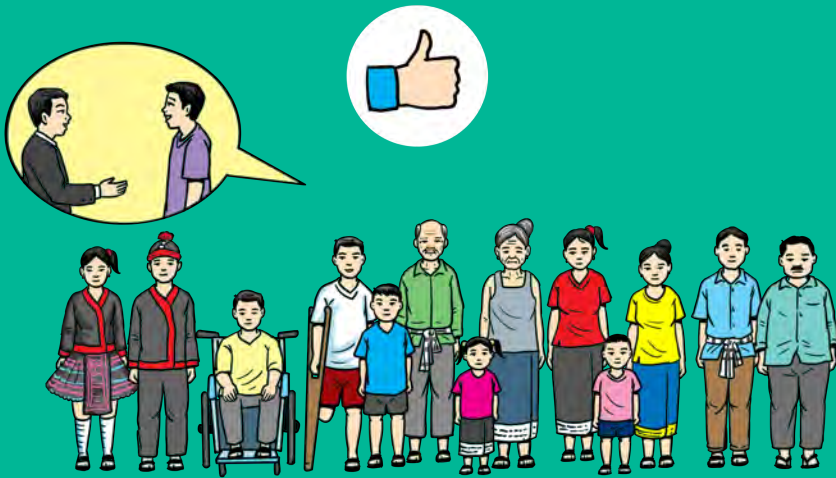
1.3.4. ການສຳຫຼວດ ແລະ ຫາບກູ້ລະເບີດທີ່ຍັງບແຕກ (UXO) ອອກຈາກພື້ນທີ່ການລົງທຶນ

ຫຼາຍພື້ນທີ່ໃນລາວ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຂດຊົນນະບົດ ຍັງມີລະເບີດບທັນແຕກ (UXO) ກະຈາຍຢູ່ເປນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ແລະ ຈຳເປນຕ້ອງໄດ້ມີການຫາບກູ້ອອກກ່ອນທີ່ຈະມີການລົງທຶນ ເພາະມັນຈະເປນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງຕໍ່ຊີວິດ ແລະ ສຸຂະພາບຂອງພະນັກງານ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ອ້ອມຮອບ ແລະ ຍັງເປນສິ່ງກົດຂວາງຕໍ່ຄວາມກ້າວໜ້າຂອງການລົງທຶນ. ກ່ອນທີ່ຈະເລີ່ມຕົ້ນໂຄງການ ຕ້ອງມີການສຳຫຼວດພື້ນທີ່ການລົງທຶນ ເພື່ອຊອກຫາ ແລະ ກຳຈັດລະເບີດທີ່ບທັນແຕກເຫຼົ່ານັ້ນອອກກ່ອນ.

2. ການປກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ປະຊາຊົນ

ບົດແນະນຳຂອງ ສປປ ຈີນ ກ່ຽວກັບຊົງເຂດກະສິກຳ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ການອອກແບບຂອງໂຄງການແມ່ນອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງ ປະຊາຊົນ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຜົນໄດ້ຮັບທີ່ໄດ້ປະໂຫຍດທັງສອງຝ່າຍ ກໍຄືສຳລັບນັກລົງທຶນ ແລະ ປະຊາຊົນ. ການອອກແບບໂຄງການ ລົງທຶນໂດຍຄຳນຶງເຖິງຊຸມຊົນ ແມ່ນຊ່ວຍໃຫ້ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກທ້ອງຖິ່ນ ໃນການດຳເນີນໂຄງການ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ໃຫ້ກັບນັກລົງທຶນ. ນິຕິກຳໃນ ສປປ ລາວ ແປນຕົນແມ່ນ ຄຳແນະນຳ ຂະບວນການປະເມີນຜົນກະທົບຕ່າງໆ ແລະ ທຳມະ ຊາດ ຈາກໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆ (ເລກທີ 8030/ກຊສ, 2013) ໄດ້ກຳນົດໄວ້ວ່າ ນັກລົງທຶນຕ້ອງຮັບຮູ້ສິດຂອງ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຄງການ ໃນການໄດ້ຮັບການປກສາຫາລື ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມເຂົ້າໃນຂະບວນການຕັດສິນໃຈ ໂດຍ ສະເພາະແມ່ນຂະບວນການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ສຶກສາຜົນກະທົບທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ. ການປກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ແປນຫຼັກການທີ່ສຳຄັນຂອງການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ.

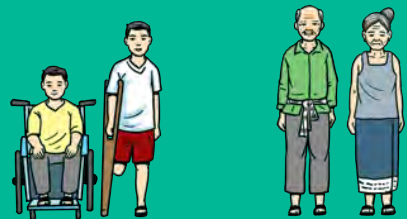
ການປກສາຫາລືກັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈະຕ້ອງດຳເນີນຢ່າງເປັນປກກະຕິ ແລະ ຕເນືອງ ຕັ້ງແຕ່ກ່ອນທີ່ຈະຮັບຮອງເອການ ອອກແບບໂຄງການ ແລະ ສືບຕາການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນຢ່າງຕເນືອງ ຈົນສິ້ນສຸດໂຄງການລົງທຶນ. ລັດຖະບານ ສປປ ຈີນ ໄດ້ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນນຳໃຊ້ຫຼັກການ FPIC ເຂົ້າໃນການປກສາຫາລື. ຊຶ່ງປະຊາຊົນອາດຈະຕັດສິນໃຈດ້ວຍຕົວເອງ ໂດຍບໍ່ມີໃຜບັງຄັບ. FPIC ແມ່ນສົ່ງເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນມີສິດໃນການຕັດສິນໃຈ ພາຍຫຼັງທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ, ພຽງພໍ, ກ່ອນລ່ວງໜ້າ ແລະ ກຳນົດໃຫ້ນັກລົງທຶນຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ເວລາຢ່າງພຽງພໍແກ່ປະຊາຊົນໃນການປກສາຫາລືພາຍໃນ ເພື່ອຕັດສິນໃຈໃນການຮັບເອາ ຫຼື ປະຕິເສດ ໂຄງການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ໂດຍປາສະຈາກການບັງຄັບ ຫຼື ກົດດັນໃດໆ.

F P I C

ຂັ້ນຕອນໃນການດຳເນີນ FPIC ປະກອບມີ: 1) ຈັດກອງປະຊຸມຮ່ວມກັບປະຊາຊົນ ເພື່ອຕົກລົງກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງ ແລະ ຂະບວນການຂອງການເຮັດ FPIC, 2) ສົ່ງເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນທີ່ຈະໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທັງໝົດເຂາຮ່ວມການປກສາຫາລື, 3) ສົ່ງເສີມໃຫ້ປະຊາຊົນ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ຈຳເປັນໃນການຕັດສິນໃຈ, 4) ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ປະຊາຊົນເຂົ້າເຖິງຊ່ຽວຊານ, ນັກກົດໝາຍ ແລະ ວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການທີ່ຈຳເປັນ, 5) ຈັດກອງປະຊຸມເຈລະຈາ ເພື່ອພິຈາລະນາການຮັບເອົາໂຄງການ ໂດຍປາສະຈາກການບັງຄັບ, 6) ໃຫ້ເວລາຢ່າງພຽງພໍແກ່ປະຊາຊົນໄດ້ປກສາຫາລືຮ່ວມກັນພາຍໃນບ້ານ ຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ພຽງພໍ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຕັດສິນໃຈເປັນເອກະພາບ. ການຍິນຍອມທີ່ໄດ້ຈາກ FPIC ອາດເປັນສຽງສ່ວນຫຼາຍ ທີ່ ຄວາມເຫນັດເຫນື້ອ ຊຶ່ງຂຶ້ນກັບຊຸມຊົນເປັນຜູ້ກຳນົດ. ຖ້າການຕັດສິນໃຈເປັນເອກະພາບ, ນັກລົງທຶນຄວນເອົາໃຈໃສ່ກັບສຽງທຶບເຫນັດ ເພື່ອກຳນົດເງື່ອນໄຂ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອໃຫ້ບັນລຸຂຕົກລົງທີ່ເປັນເປັນສຽງສ່ວນໃຫຍ່ຊຸມຊົນ.

ເນື່ອງຈາກວ່າປະຊາຊົນແຕ່ລະຄົນ, ແຕ່ລະກຸ່ມມີຄວາມສົນໃຈ, ຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບທີ່ແຕກຕ່າງກັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ພວກເຂົາທັງໝົດຕ້ອງໄດ້ເຂາຮ່ວມ, ບແມ່ນພຽງແຕ່ຫົວໜ້າຄອບຄົວ ທີ່ ຄະນະປກຄອງບ້ານເຫມາະນັ້ນ, ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນ ຊຶ່ງລວມມີ ແມ່ຍິງ, ຜູ້ຊາຍ, ຊາວໜຸ່ມ, ຜູ້ເຖົາ, ຄົນເສຍອົງຄະ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ທີ່ອ່ອນແອ ສ່ຽງໄພອື່ນໆ ໄດ້ມີສິດສຽງເທົ່າທຽມກັນ. ການຈັດການປກສາຫາລືແຍກສະເພາະແຕ່ລະກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ດັ່ງກ່າວເຫຼົ່ານີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ ນັກລົງທຶນເຂົ້າໃຈວ່າ ໂຄງການອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕພວກເຂົາຕ່າງກັນແນວໃດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນຫຍັງທີ່ອາດຈະຈຳເປັນເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມໄດ້ຮັບປະໂຫຍດເທົ່າທຽມກັນ.

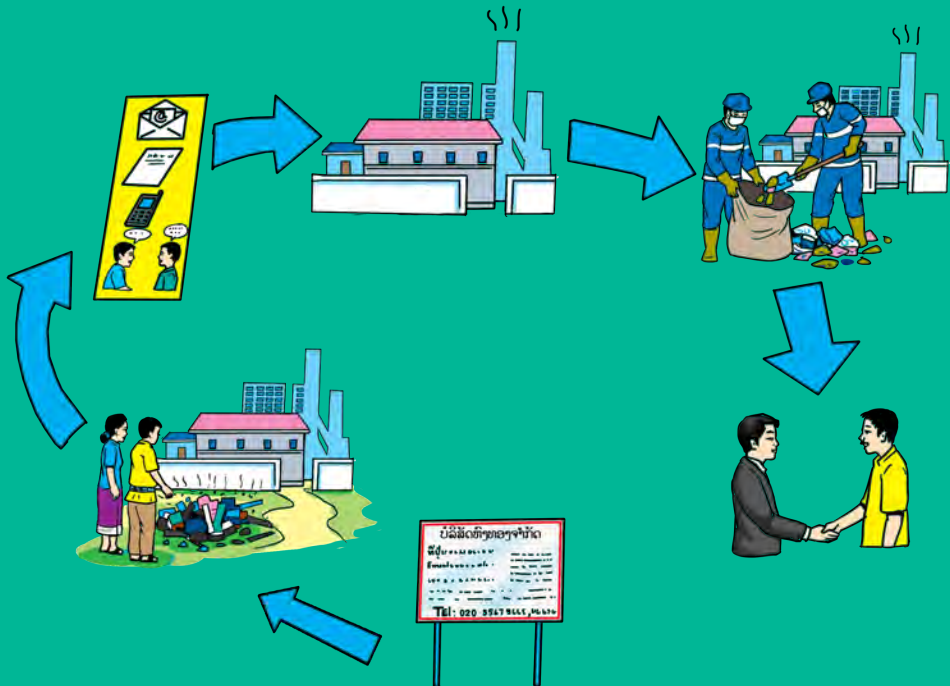
ໃນການຈັດກອງປະຊຸມ ປກສາຫາລື ແຕ່ລະຄັ້ງ ນັກລົງທຶນຄວນເອົາໃຈໃສ່ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ແມ່ຍິງ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ທີ່ອ່ອນໄຫວໄດ້ເຂາຮ່ວມນຳ ໂດຍລະບຸໃຫ້ຈະແຈ້ງ ໃນການເອີ້ນປະຊຸມໃນແຕ່ລະຄັ້ງ.

3. ການສ້າງກົນໄກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກສໍາລັບຜູ້ ທີ່ຖືກຜົນກະທົບ

ກົນໄກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກນີ້ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາສັງຄົມ ແລະ ຫຼັກການ ການປກສາຫາລື ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ. ຄໍາແນະນໍາຂອງ ຄະນະກຳມະການກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານສະບຽງອາຫານໂລກ ແລະ ອາຊຽນ ກໍານົດວ່າ ກົນໄກການຮ້ອງທຸກແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ໂປ່ງໃສ ແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປນໃນການບັນລຸການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ. ນັກລົງທຶນຕ້ອງປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ນະໂຍບາຍຂອງ ສປປ ລາວ ໃນການສ້າງໃຫ້ມີລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ຂະບວນການ ແລະ ກົນໄກການຮ້ອງທຸກ ດ້ວຍການປະຕິບັດກົດໝາຍຕາມຫຼັກນິຕິກຳ ແລະ ສົ່ງເສີມການເຂົ້າເຖິງກົນໄກການໄກ່ທ່ຍ, ຮ້ອງທຸກຢ່າງມີປະສິດທິພາບ. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກ (ເລກທີ 05/ສພຊ, 2016) ໄດ້ກຳນົດນະໂຍບາຍ, ຫຼັກການກ່ຽວກັບການຮ້ອງທຸກ ແລະ ຂັ້ນຕອນຂອງການຮ້ອງທຸກຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ, ໄປຄຽງຄູ່ກັບກົດໝາຍດັ່ງກ່າວ, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ (ເລກທີ 51/ສພຊ, 2018) ກຳນົດໃຫ້ມີຄະນະກຳມະການ ແລະ ກົນໄກການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງທາງດ້ານແຮງງານ (ເລກທີ 76/ລບ, 2018) ກຳນົດໃຫ້ມີລະບົບຂອງການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງສະເພາະທາງດ້ານແຮງງານ.

3.1. ການຮັບຟັງຄໍາຮ້ອງທຸກ

ບົດແນະນໍາຂອງ ສປ ຈີນ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ການປກປກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນສ້າງກົນໄກການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກ ໂດຍສົມທົບກັບລັດຖະບານ ແລະ ປະຊາຊົນ. ກົນໄກດັ່ງກ່າວຄວນເຮັດໃນຫຼາຍຮູບແບບ ເຊນ: ສາຍດ່ວນ, ກ່ອງຮັບຄໍາຄິດເຫນ, ກ່ອງປະຊຸມສໍາລັບຮັບຟັງຄໍາຄິດເຫນ ຫຼື ຫ້ອງການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກ ແລະ ຮູບແບບການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງຕາມປະເພນີຂອງຊຸມຊົນ. ນັກລົງທຶນຄວນເຜີຍແຜ່ໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບຮູ້ກົນໄກດັ່ງກ່າວນີ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ໂດຍຜ່ານຫຼາຍຊ່ອງທາງ ເຊນ: ໂປສເຕີ, ວິດີໂອ, ວິທະຍຸ ແລະ ກອງປະຊຸມບ້ານ ແລະ ອື່ນໆ, ການສະເໜີຄໍາຮ້ອງທຸກ ບຄວນຈະມີການຮຽກຮ້ອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ, ໃຫ້ມີບໍລິການເປນພາສາຫ້ອງຖິ່ນ ແລະ ບເປດເຜີຍຊື່ (ຖ້າຕ້ອງການ). ໂຄງການລົງທຶນຄວນກຳນົດຂັ້ນຕອນ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງຂະບວນການຮັບຟັງ ແລະ ແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກ ໃຫ້ມີຄວາມຊັດເຈນ, ໂປ່ງໃສ ແລະ ເປນທໍາ ໂດຍການປກສາຫາລືກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງທັງໝົດຂອງໂຄງການ.

3.2. ການແກ້ໄຂຄໍາສະເໜີ ແລະ ການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງ

ຫຼັງຈາກໄດ້ຮັບຄໍາຮ້ອງທຸກແລ້ວ, ອີງຕາມຄໍາແນະນໍາຂອງລັດຖະບານຈີນກ່ຽວກັບການລົງທຶນດ້ານກະສິກໍາ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດານັກລົງທຶນເຈລະຈາກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ເພື່ອຊອກຫາສາເຫດ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ ພ້ອມທັງປັບປຸງນະໂຍບາຍຂອງໂຄງການລົງທຶນ ເພື່ອຫຼີກລ່ຽງບໍ່ໃຫ້ມີບັນຫາຄ້າຍຄືກັນເກີດຂຶ້ນອີກໃນອະນາຄົດ. ນອກຈາກນີ້, ຄວນມີການສົງບົດລາຍງານທີ່ເປັນທາງການກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂຄໍາສະເໜີໃຫ້ອີກຝ່າຍໜຶ່ງໄດ້ເກບໄວ້. ຖ້າກໍລະນີທີ່ບສາມາດຕົກລົງກັນໄດ້ລະຫວ່າງໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ປະຊາຊົນ, ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປແມ່ນຈະເຂາສູ່ຂະບວນການຍຸຕິທໍາຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງກໍານົດໃຫ້ມີຄະນະຮັບຜິດຊອບສະເພາະ ເພື່ອພິຈາລະນາ ແລະ ການແກ້ໄຂບັນຫາ (ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຄໍາຮ້ອງທຸກ, ເລກທີ 05/ສພຊ, 2016 ແລະ ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍ ການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນອອກຈາກໂຄງການ, ເລກທີ 84/ລບ, 2016).

4. ການເຈລະຈາການເຮດສັນຍາກັບປະຊາຊົນ

ການເຮດສັນຍາທີ່ມີຄວາມເປັນທໍາລະຫວ່າງ ໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ປະຊາຊົນ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ການປກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ, ຫຼັກການ ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຫຼັກການ ການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາສັງຄົມ ຂອງຄູ່ມືແນະນໍາສະບັບນີ້. ການສົ່ງເສີມ ການເຮດສັນຍາທີ່ມີຄວາມເປັນທໍາຈະຕ້ອງເອົາໃສ່ສ້າງຄວາມສະເໝີພາບໃນການເຈລະຈາ ແລະ ຂະບວນການພິຈາລະນາຕັດສິນໃຈຕໍ່ກັບເງື່ອນໄຂຂອງສັນຍາ.

4.1. ການສ້າງຄວາມສະເໝີພາບໃນການເຈລະຈາ

ຄວາມບໍ່ເທົ່າທຽມກັນ ລະຫວ່າງປະຊາຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ ອັນເນື່ອງມາຈາກປັດໄຈທາງດ້ານວັດທະນະທຳປະເພນີ, ການເຂົ້າເຖິງຂຽວຂ່າວສານ, ຄວາມສາມາດໃນການເຈລະຈາ ຕະຫຼອດຈົນເຖິງສະຖານະອຳນາດ ເປັນສິ່ງກົດຂວາງໃຫ້ການເຈລະຈາ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມເປັນທຳ. ຍ້ອນສາເຫດດັ່ງກ່າວ, ນັກລົງທຶນ ຄວນເອົາໃຈໃສ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນປະຊາຊົນໃຫ້ມີຄວາມສະເໝີພາບ ໂດຍສົ່ງເສີມໃຫ້ທຸກຄົນໃນຊຸມຊົນໄດ້ເຂົ້າເຖິງຂຽວຂ່າວສານຂອງໂຄງການ, ສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວິຊາການທີ່ຈຳເປັນ ແລະ ສົ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການເຈລະຈາການເຮດສັນຍາ.

ຄວນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຄຳສະເໜີຂອງຜູ້ດ້ອຍໂອກາດ ເຊນ: ແມ່ຍິງ, ຄົນພິການ, ຊາວໜຸ່ມ, ຜູ້ສູງອາຍຸ ແລະ ຊົນເຜົາ, ໂດຍຈັດກອງປະຊຸມປກສາຫາລືສະເພາະຮ່ວມກັບກຸ່ມດັ່ງກ່າວ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ກັບທັດສະນະສະເພາະຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຖ້າມີບຸກຄົນຈຳນວນໜຶ່ງບໍ່ເຫມາະດີກັບການຕັດສິນໃຈຂອງຄົນສ່ວນໃຫຍ່, ນັກລົງທຶນຕ້ອງຊອກຫາສາເຫດ ແລະ ຫາທາງແກ້ໄຂ ເພື່ອຕອບສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງປະຊາຊົນທັງໝົດ. ນັກລົງທຶນຄວນຈັດຈ້າງຊ່ຽວຊານໃນການເຜີຍແຜ່ປະຊາສຳພັນຊຸມຊົນ ຜູ້ທີ່ສາມາດສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈລະຫວ່າງນັກລົງທຶນ ແລະ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໃນລະຫວ່າງການເຈລະຈາ. ຊ່ຽວຊານນີ້ອາດຈະມາຈາກບໍລິສັດທີ່ປກສາ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ ແລະ ຄວນເປັນຊົນເຜົາດຽວກັນກັບຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ.

4.2. ການຕົກລົງກ່ຽວກັບຂໍ້ກຳນົດສຳຄັນໃນສັນຍາທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນ

ການຕົກລົງຂໍ້ກຳນົດສຳຄັນໃນສັນຍາທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນຊ່ວຍໃຫ້ນັກລົງທຶນ ແລະ ປະຊາຊົນມີຄວາມເຂົາໃຈເປັນເອກະພາບກັນ ຕະຫຼອດໄລຍະຂອງໂຄງການ. ໃນສັນຍາຄວນລະບຸທຸກຂໍ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂຜູ້ກຳນົດຂອງນັກລົງທຶນ ແລະ ປະຊາຊົນໃຫ້ຈະແຈ້ງ. ສັນຍາຄວນ ຂຽນເປັນພາສາທີ່ທັງສອງຝ່າຍເຂົາໃຈໄດ້ ຫຼື ອາດຈະເຮັດເປັນສອງພາສາ ສຳລັບປະຊາຊົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ ໂດຍມີການລົງລາຍເຊັນ ແລະ ປະທັບຕາຢ່າງຖືກຕ້ອງ. ນອກຈາກນີ້ ສັນຍາດັ່ງກ່າວຈະຕ້ອງໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນສານ ເພື່ອຢ່າຢຸນຄວາມຖືກຕ້ອງທາງດ້ານກົດໝາຍ ໂດຍອີງ ຕາມ ມາດຕາ 2 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ທະບຽນສານ (ເລກທີ 11/ສພຊ 2009). ຖ້າຂໍ້ກຳນົດໃນສັນຍາຫາກບໍ່ຈະແຈ້ງ ອາດຈະເກີດ ການຕີຄວາມໝາຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ຈະເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການປະຕິບັດຕາມ ແລະ ອາດຈະບໍ່ສາມາດບັງຄັບໃຊ້ ຫຼື ຕິດຕາມ ກວດກາການປະຕິບັດໄດ້. ບາງຂໍ້ກຳນົດທີ່ສຳຄັນທີ່ຄວນລະບຸໃນສັນຍາເຊັ່ນ: ໄລຍະເວລາຂອງໂຄງການ, ຜົນໄດ້ຮັບ, ເງື່ອນໄຂທາງການຄ້າ, ການຊົດເຊີຍ ຫຼື ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ, ພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງທັງສອງຝ່າຍ ຊຶ່ງມີລາຍລະອຽດ ໃນປະມວນ ກົດໝາຍແພ່ງ (ເລກທີ 55/ສພຊ, 2018). ນອກຈາກນີ້, ຄວນພິມແຈກຢ່າຍໃຫ້ແຕ່ລະຝ່າຍທີ່ເຊັນສັນຍາ ຊຶ່ງລວມມີ ບ້ານ ແລະ ປະຊາຊົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນສັນຍາ. ປະເພດສັນຍາອາດຈະປະກອບມີ:

4.2.1. ສັນຍາການຈ້າງງານ: ອີງຕາມ ມາດຕາ 78 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ແຮງງານ (ເລກທີ 43/ສພຊ, 2013) ລະບຸວ່າຜູ້ຈ້າງແຮງງານຕ້ອງມີສັນຍາຈ້າງງານທີ່ເປັນລາຍລັກ ອັກສອນກັບຜູ້ອອກແຮງງານ ຊຶ່ງປະກອບມີເນື້ອໃນສຳຄັນດັ່ງນີ້: ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງ ພະນັກງານ, ຄ່າຈ້າງ, ໄລຍະເວລາຂອງການຈ້າງງານ, ຮູບແບບການຈ່າຍເງິນ, ນະໂຍບາຍສະ ຫວັດດີການ, ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ວັນພັກຜ່ອນ/ວັນພັກ (ມາດຕາ 78). ສັນຍາຄວນ ລວມມີ ຂໍ້ມູນແຜນການຝ່າອົບຮົມ ແລະ ກົນໄກການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງ.

4.2.2. ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນ: ຄວນມີການເຮັດສັນຍາປະເພດນີ້ໃນເວລາໂຄງການລົງທຶນດ້ານ ກະສິກຳຕາມສັນຍາລະຫວ່າງ ເຈາຂອງທີ່ດິນແຕ່ລະຄົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ. ສັນຍາດັ່ງກ່າວ ຄວນກຳນົດລະອຽດເຊັ່ນວ່າ: ໄລຍະເວລາຂອງການເຊົ່າ, ຂອບເຂດທາງພູມສາດ, ລາຄາເຊົ່າ ທີ່ດິນ, ກຳນົດເວລາການຈ່າຍເງິນ ແລະ ກົນໄກການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງ;

4.2.3. ສັນຍາຊື້-ຂາຍສິນຄ້າ: ຄວນມີການເຮັດສັນຍາປະເພດນີ້ ເມື່ອຊາວສວນຂະໜາດ ນ້ອຍຂາຍສິນຄ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ແກ່ບໍລິສັດ. ສັນຍາເຫຼົ່ານີ້ ຄວນປະກອບມີເນື້ອໃນ ສຳຄັນດັ່ງນີ້: ໄລຍະເວລາການຮັບຊື້, ລາຄາຊື້ (ກຳນົດລາຄາຄາປະກັນຂັ້ນຕາ ເພື່ອປົກປ້ອງ ປະຊາຊົນຈາກການເພງຕົງຂອງລາຄາສິນຄ້າ), ປະລິມານສິນຄ້າທີ່ຕ້ອງການຈະຊື້, ຕາຕະລາງການຂາຍ ແລະ ການເກັບຊື້ສິນຄ້າ, ມາດຕະຖານຄຸນນະພາບສິນຄ້າ, ການຈັດການ ຫຼື ການເກັບກ່ຽວ ແລະ ກົນໄກການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງ. ນັກລົງທຶນຍັງສາມາດອ້າງອີງໃສ່ ເຄື່ອງມືສາກົນ ເຊັ່ນ: “ຂໍ້ຕົກລົງຕົວແບບສຳລັບສັນຍາກະສິກຳທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ” ຂອງ FAO: <http://www.fao.org/3/ca1772en/CA1772EN.pdf>

5. ການຊົດເຊີຍ ແລະ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນ

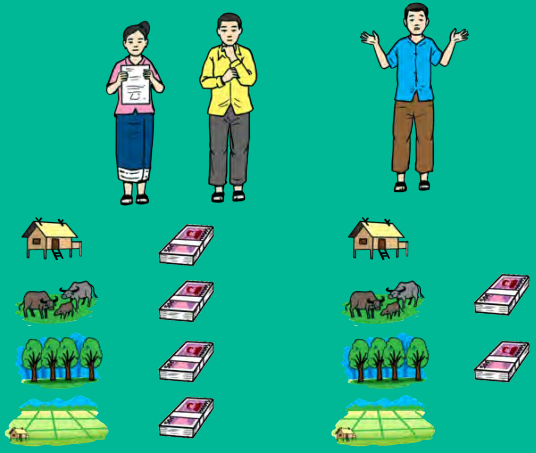
ຫຼັງຈາກທີ່ທຸກຝ່າຍເຫັນດີຕາມການຊົດເຊີຍ ແລະ ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ຢູ່ໃນສັນຍາ, ການດໍາເນີນການຊົດເຊີຍ ແລະ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນແມ່ນສາມາດເລີ່ມຕົ້ນໄດ້. ຂັ້ນຕອນນີ້ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ການເຄາະລົບສິດທິຂອງປະຊາຊົນໃນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປະມັງ, ປ່າໄມ້ ແລະ ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ຫຼັກການ ການປກສາຫາລື ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ ຊຶ່ງມີເນື້ອໃນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

5.1. ການຊົດເຊີຍ

ຄໍາແນະນໍາຈາກສາກົນ VGGT ກໍານົດໄວ້ວ່າ ລັດຄວນປກສາກັບຊຸມຊົນກ່ອນ ແລະ ພາຍຫຼັງໃຫ້ການຊົດເຊີຍ ໂດຍການໃຫ້ທີ່ດິນ, ເງິນສົດ ແລະ ສິ່ງອື່ນໆ ແກ່ປະຊາຊົນ.

ມາດຕາ 73 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ (ເລກທີ 14/ສພຊ, 2016) ກໍານົດວ່າ ນັກລົງທຶນມີພັນທະໃນການຊົດເຊີຍໃຫ້ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຈາກການລົງທຶນ, ມາດຕາ 22 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຈັດສັນພູມລຳພາ ແລະ ອາຊີບ (ເລກທີ 45/ສພຊ, 2018) ກໍານົດໄວ້ວ່າ ນັກລົງທຶນຕ້ອງຈ່າຍຄ່າຊົດເຊີຍທີ່ດິນເຕມຈຳນວນ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ມີເອກະສານທີ່ດິນຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ຫຼື ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ. ອີງຕາມມາດຕາ 130 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ທີ່ດິນ (ເລກທີ 70/ສພຊ, 2019), ສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຕາມປະເພນີ ແມ່ນມອບໃຫ້ແກ່ຜູ້ທີ່ໄດ້ບຸກເບີກ, ພັດທະນາ ແລະ ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຢ່າງເປັນປາກກະຕິຕເນື່ອງຢ່າງໜ້ອຍ 20 ປ ໂດຍໄດ້ຮັບການຢ່າງຢນຈາກອົງການປກຄອງບ້ານ. ສ່ວນບຸກຄົນທີ່ນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໂດຍການຈັບຈອງ ແລະ ບໍ່ມີເອກະສານທີ່ດິນທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ສາມາດມີສິດໄດ້ຮັບຄ່າຊົດເຊີຍຕາມສິ່ງປຸກສ້າງ, ຕົ້ນໄມ້ ແລະ ພືດຕ່າງໆໃນທີ່ດິນຂອງຕົນ.

ນັກລົງທຶນຄວນດໍາເນີນການສໍາຫຼວດ ກ່ຽວກັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ຊຸມຊົນກ່ອນການລົງທຶນ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າເຫັນວ່າແຕ່ລະຄົວເຮືອນມີສິດນໍາໃຊ້ ທີ່ດິນໃນຮູບແບບໃດແດ່. ການປາສາຫາລືໂດຍກົງກັບບັນດາຄົວເຮືອນທີ່ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ອໍານາດການປົກຄອງບ້ານ ແມ່ນເປັນສິ່ງຈໍາເປັນ ໃນການເຮດການສໍາຫຼວດນີ້. ມາດຕາ 5 ຂອງດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍ ການທົດ ແທນຄ່າເສຍຫາຍ (ເລກທີ 84/ນຍ, 2016) ລະບຸວ່າ ການທົດແທນຄ່າ ເສຍຫາຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍໃຫ້ປະຕິບັດຕາມຫຼັກການພື້ນຖານ ດັ່ງນີ້: 1) ປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທໍາຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບ, 2) ມີຄວາມສະເໝີພາບ, ຄວາມຖືກຕ້ອງໂປ່ງໃສ, ເປດເຜີຍ ແລະ ຍຸຕິທໍາ, ແລະ 3) ມີການປະສານສົມທົບ, ປາສາຫາລື ແລະ ເຂາຮ່ວມ ລະຫວ່າງເຈາຂອງໂຄງການລົງທຶນ, ຜູ້ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ການຈັດຕັ້ງພາກ ລັດ ແລະ ພາກສ່ວນອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

5.2 . ການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ

ຄໍາແນະນໍາຈາກສາກົນ ເຊນ: VGGT ແລະ ຄູ່ມືຂອງອາຊຽນ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ມີການຫ້າມຍົກຍ້າຍຖິ່ນຖານ ແບບບັງຄັບ ແລະ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເຫຼີກລ່ຽງການຍົກຍ້າຍຈັດສັນໃນການອອກແບບໂຄງການ. ໂຄງການທີ່ຈໍາເປັນທີ່ຈະຍົກຍ້າຍບຸກຄົນເພື່ອ ດໍາເນີນການລົງທຶນ, ກ່ອນອື່ນໝົດຕ້ອງສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ, ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ (ດັ່ງທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ) ແລະ ດໍາເນີນການກາສ້າງບັນດາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເພື່ອຮອງຮັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ. ການຈ່າຍຄ່າຊົດເຊີຍ ຕ້ອງດໍາເນີນກ່ອນທີ່ການຍົກ ຍ້າຍຈະເລີ່ມຂຶ້ນ. ໂຄງການລົງທຶນຍັງຕ້ອງຮັບຜິດຊອບໃນການສ້າງແຜນຟນພູຊີວິດການເປັນຢູ່ ຊຶ່ງອາດປະກອບມີການສະໜອງສະບຽງ ອາຫານ, ອຸປະກອນ ແລະ ຜະລິດຕະພັນອື່ນໆ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ. ພາຍໃຕ້ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ, ມີພຽງແຕ່ບຸກຄົນທີ່ຕົກລົງເຫັນດີຍອມຮັບການຍົກຍ້າຍຈັດສັນເຫມັນ ຈຶ່ງຈະສາມາດຍົກຍ້າຍຈັດ ສັນໄດ້ (ມາດຕາ 17, ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຈັດສັນພູມລໍາເນາ ແລະ ອາຊີບ, ເລກທີ 45/ສພຊ, 2018). ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເປັນສິ່ງສໍາຄັນ ຫຼາຍທີ່ໂຄງການລົງທຶນຕ້ອງໄດ້ປາສາຫາລືກັບປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ຮັບຟັງຄໍາຄິດເຫັນຂອງພວກເຂົາກ່ອນທີ່ຈະ ດໍາເນີນການຍົກຍ້າຍ.

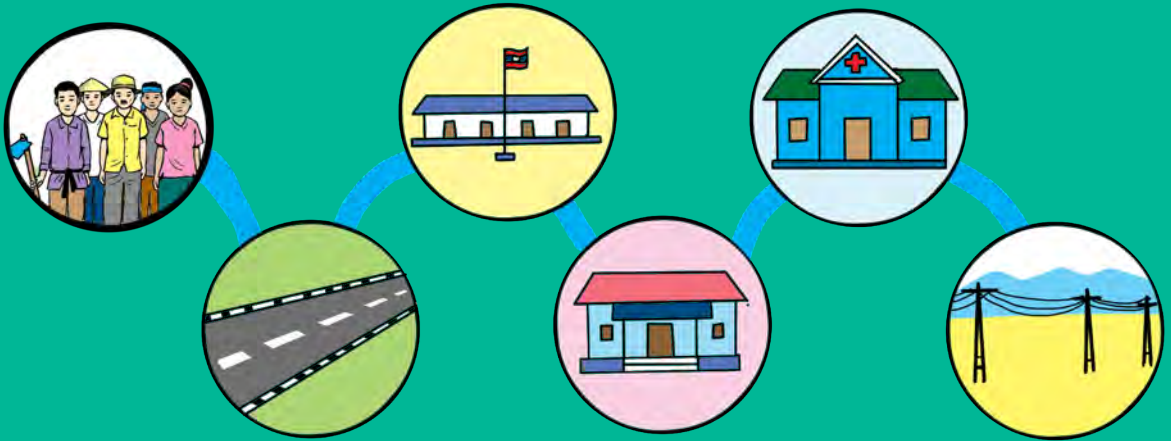

6. ການພັດທະນາສັງຄົມ

ການພັດທະນາສັງຄົມແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາສັງຄົມ ແລະ ຫຼັກການ ການນໍາໃຊ້ແຮງງານ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງແຮງງານ ຊຶ່ງມີເນື້ອໃນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

6.1. ການແບ່ງປນຜົນປະໂຫຍດກັບທ້ອງຖິ່ນ

ການແບ່ງປນຜົນປະໂຫຍດກັບປະຊາຊົນ ແລະ ພາກລັດ ເປັນວິທີທີ່ສໍາຄັນທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ນັກລົງທຶນໄດ້ຮັບການຍອມຮັບຈາກທ້ອງຖິ່ນໃນ ການດໍາເນີນໂຄງການ ແລະ ສາມາດປປຸງຊື່ສຽງໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນ. ການແບ່ງປນຜົນປະໂຫຍດບາງປະເພດແມ່ນໄດ້ມີການກຳນົດໃນ ກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ປະກອບມີ:

1. ການຈ່າຍພາສີ ແລະ ຄ່າທຳນຽມອື່ນໆ ໃຫ້ກັບ ໜ່ວຍງານຂອງລັດຖະບານ;
2. ການຈ້າງພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສ້າງ ແຜນການຝຶກອົບຮົມພະນັກງານ;
3. ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງໃນທ້ອງຖິ່ນ (ຂົວ, ຖະໜົນ, ໂຮງຮຽນ, ລະບົບນາປະປາ, ຫໍປະຊຸມ ບ້ານ);
4. ປະກອບສ່ວນທາງດ້ານງົບປະມານເຂົ້າໃນການ ພັດທະນາບ້ານເຊນ: ສ້າງກອງທຶນພັດທະນາ ບ້ານ.

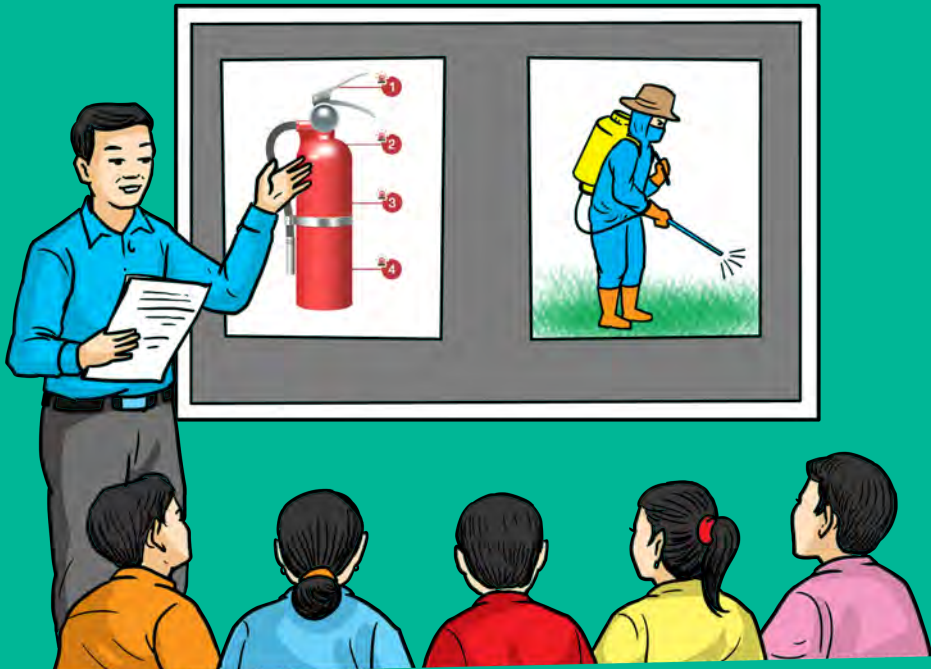
ນອກຈາກນີ້, ບົດແນະນໍາຂອງລັດຖະບານຈີນ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນດ້ານກະສິກໍາ ຍັງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນບໍລິຈາກເງິນ ແລະ ຊືວັດສະດຸ ຈາກຜູ້ສະໜອງໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຈັດຕັ້ງກິດຈະກຳແບບອາສາສະໝັກ. ໃນເວລາທີ່ນັກລົງທຶນເຮັດຄຳໝັ້ນສັນຍາສໍາລັບການແບ່ງປນຜົນ ປະໂຫຍດ, ຄວນມີການຂຽນຂຕົກລົງທີ່ເປັນລາຍລັກອັກສອນຮ່ວມກັບຝ່າຍທີ່ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ເພື່ອຫຼີກລ່ຽງການເຂົ້າໃຈຜິດ ແລະ ຢ່າຢຸນການຕົກລົງເຫັນດີເຫັນພ້ອມ.

6.2. ການສົ່ງເສີມການຈ້າງງານໃນ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຝາກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ ພະນັກງານ

ບົດແນະນຳຂອງລັດຖະບານຈີນ ກ່ຽວກັບປາໄມ້, ກະສິກຳ ແລະ ການປກປາຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ບູ ລິມະສິດການຈ້າງພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນແມ່ຍິງ, ກົດລະບຽບດ້ານແຮງງານ ຍັງຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ສ້າງໂອກາດການຈ້າງງານໃຫ້ແກ່ແມ່ຍິງ ແລະ ຜູ້ທີ່ ດ້ອຍໂອກາດອື່ນໆ ເຊນ: ຜູ້ສູງອາຍຸ, ຄົນພິການ ແລະ ຊົນເຜົາ. ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ແຮງງານ (ສະບັບ ເລກທີ 43/ສພຊ, 2013), ສັດສ່ວນຂອງແຮງງານ ຕ່າງປະເທດ ທີ່ອອກແຮງງານທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແມ່ນ 15% ຂອງຈຳນວນຜູ້ອອກແຮງງານລາວທັງໝົດ ແລະ 25% ສຳລັບຜູ້ທີ່ອອກແຮງງານດ້ວຍມັນສະ ໝອງ (ການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ).

ນັກລົງທຶນຍັງຕ້ອງໄດ້ພັດທະນາທັກສະຂອງແຮງງານ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕກໂນໂລຢີໃຫ້ກັບບຸກຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ (ມາດຕາ 72 ຂອງກົດໝາຍວ່າ ດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ, ເລກທີ 14/ສພຊ, 2016). ການຝາກອົບຮົມນີ້ ບພຽງແຕ່ແນໃສ່ການຝາກອົບຮົມທັກສະທີ່ຈຳເປນຕ ວຽກເຫມາະນັ້ນ (ເຊນ: ເຕກນິກການປະຕິບັດງານ ແລະ ຄວາມປອດໄພ), ແຕ່ຄວນຕ້ອງມີການຝາກອົບຮົມທັກສະອື່ນໆ ທີ່ຜູ້ອອກແຮງງານ ອາດຈະຕ້ອງການ (ເຊນ: ທັກສະຄອມພິວເຕີ ຫຼື ພາສາ). ການສຳຫຼວດແຮງງານເພື່ອເຂົ້າໃຈຄວາມຕ້ອງການຂອງພວກເຂົາ ແລະ ສ້າງ ແຜນການຝາກອົບຮົມ ໂດຍອີງໃສ່ຄວາມຕ້ອງການເຫຼົ່ານັ້ນຈະສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ນັກລົງທຶນ ສາມາດນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນມະນຸດໃນທ້ອງຖິ່ນ ໃຫ້ໄດ້ປະໂຫຍດຫຼາຍທີ່ສຸດ, ແລະ ເປັນການສ້າງເຈດຕະນາທີ່ດີ.

7. ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ທຳມະຊາດ

ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ການພັດທະນາສີຂຽວ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຊຶ່ງມີເນື້ອຫາດັ່ງລຸ່ມນີ້:

7.1. ການປະເມີນ ແລະ ປົກປັກຮັກສາຊີວະນາໆພັນ

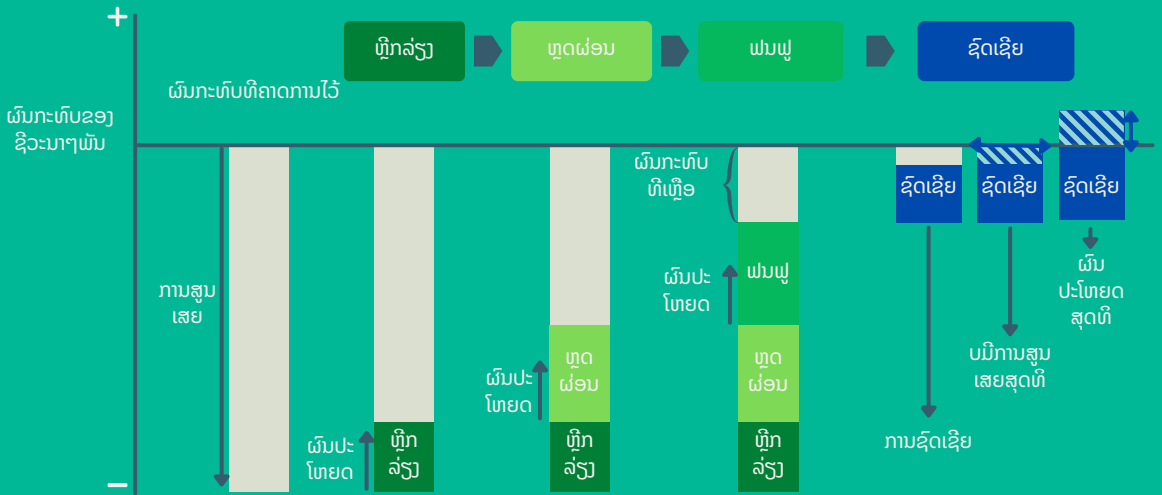
ໃນສ່ວນໜຶ່ງຂອງບົດປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມໄດ້ກ່າວວ່າ ນັກລົງທຶນຕ້ອງຫາບຳຂໍ້ມູນທຽບຖານກ່ຽວກັບຊີວະນາໆພັນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດໃນພື້ນທີ່ລົງທຶນຂອງຕົນ. ອີງຕາມມາດຕາ 52 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດປ່າ ແລະ ສັດນາ (ເລກທີ 07/ສພຊ, 2007 ຊຶ່ງປະຈຸບັນກຳລັງປັບປຸງ), ທຳມະບໃຫ້ໜ່ວຍງານໃດບຸກລຸກ ແລະ ທຳລາຍເຂດອະນຸລັກສັດປ່າ, ເຂດອະນຸລັກອ່າງທາບນາ ບ່ອນຢູ່ອາໄສຂອງເຂດລ້ຽງສັດ, ສັດນາ ແລະ ສັດປ່າ ໂດຍການບຸກເບີກພື້ນທີ່, ຕັດຕົ້ນໄມ້, ການໃຊ້ສານເຄມີ, ຢາຂ້າຫຍ້າ ໃນປະລິມານທີ່ຫຼາຍເກີນໄປ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນໆທີ່ມີຜົນກະທົບ.

ເພື່ອຫຼີກລ່ຽງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສັດປ່າ, ຄຳແນະນຳຂອງລັດຖະບານຈີນ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບັນດານັກລົງທຶນສ້າງແຜນວາດຂອງພືດ ແລະ ສັດປ່າທີ່ຫາຍາກ, ໃກ້ຈະສູນພັນ ໃຫ້ໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ມີຄວາມສຳຄັນທາງວັດທະນະທຳ ໃນພື້ນທີ່ການລົງທຶນ, ແລ້ວສ້າງແຜນເພື່ອຫຼີກລ່ຽງຜົນກະທົບທາງລົບຕໍ່ສາຍພັນເຫຼົ່ານັ້ນ ແລະ ທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງພວກມັນ. ແຜນດັ່ງກ່າວອາດປະກອບມີ ການສ້າງເຂດອະນຸລັກໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມພະນັກງານໃນການສຳຫຼວດ ແລະ ກຳນົດຊະນິດພັນພືດ ແລະ ສັດເຫຼົ່ານັ້ນ.

ນັກລົງທຶນຢູ່ ສປປ ລາວ ຍັງຕ້ອງໄດ້ປະກອບສ່ວນທາງດ້ານການເງິນເຂົ້າໃນການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເຊນ: ການຈ່າຍຄ່າທຳນຽມຕ່າງໆໃນການຟຸ້ນຟູຊັບພະຍາກອນສິ່ງແວດລ້ອມ, ປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ. ຄ່າທຳນຽມບາງສ່ວນແມ່ນມອບໃຫ້ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມຂອງ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງສະໜັບສະໜູນການເຮດການຄົ້ນຄວ້າດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ການຄຸ້ມຄອງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ/ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ການປູກຈິດສຳນຶກ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນໆ ແລະ ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ຂອງ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງສະໜັບສະໜູນກິດຈະກຳດ້ານປ່າໄມ້ເຊນ: ນະໂຍບາຍຂະແໜງການ, ການປັບປຸງລະບຽບ, ການໂຄສະນາ ແລະ ເຜີຍແຜ່, ການຝຶກອົບຮົມ, ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປ່າໄມ້, ການຟຸ້ນຟູປ່າໄມ້ ແລະ ການຟຸ້ນຟູປ່າໄມ້ເພື່ອຈຸດປະສົງທາງການຄ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ກິດຈະກຳອື່ນໆ (ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍກອງທຶນປົກປັກຮັກສາປ່າໄມ້ ທີ່ກຳລັງຈະອອກມາ).

ໃນມາດຕາທີ 45 ຂອງດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (ເລກທີ 21/ລບ, 2019) ລະບຸໄວ້ວ່າ ໂຄງການທີ່ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍທີ່ຮ້າຍແຮງຕໍ່ຊີວະນາໆພັນ, ລະບົບນິເວດວິທະຍາ, ພືດ ແລະ ສັດ ທີ່ໃກ້ຈະສູນພັນ ຈະບໍ່ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນສິ່ງແວດລ້ອມ (ECC) ທີ່ອະນຸຍາດໃຫ້ໂຄງການດັ່ງກ່າວດຳເນີນການຕໍ່ໄປໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງຈຳເປັນຫຼາຍທີ່ນັກລົງທຶນຕ້ອງໃຊ້ເວລາໃນການດຳເນີນມາດຕະການການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ແລະ ຄ່າຊົດເຊີຍ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນ ໃນພື້ນທີ່ການລົງທຶນຂອງຕົນ. ຫນຶ່ງໃນວິທີການການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແມ່ນລະດັບການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຊຶ່ງຈະແນະນຳໃຫ້ນັກລົງທຶນປະຕິບັດ ເລີ່ມຕົ້ນໂດຍ: 1). ຫຼີກລ່ຽງຜົນກະທົບເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເກີດຂຶ້ນ (ການພິຈາລະນາຈາກການອອກແບບໂຄງການ ຫຼື ສະຖານທີ່ທາງເລືອກອື່ນ), 2). ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຫາກບໍ່ສາມາດຫຼີກລ່ຽງໄດ້, 3). ຟຸນຟູພື້ນທີ່ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໃຫ້ກັບສູ່ສະພາບເດີມ ແລະ ທາງເລືອກສຸດທ້າຍແມ່ນ, 4). ຊົດເຊີຍຖ້າມີຜົນກະທົບດ້ານລົບທີ່ສຳຄັນຍັງເຫຼືອຢູ່.

ບົດແນະນຳຂອງ ສປປ ຈີນ ກ່ຽວກັບປາໄມ້ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນເຄາະລົບ ແລະ ປາປາກຮັກສາປາໄມ້ທີ່ມີບູນຄ່າສູງ, ຊຶ່ງລວມເຖິງເຂດພື້ນທີ່ປ່າສະຫງວນ. ເພື່ອສອດຄ່ອງກັບສະພາບການຂ້າງເທິງ, ໂຄງການລົງທຶນຄວນຫຼີກລ່ຽງການລົງທຶນໃນເຂດປ່າສະຫງວນ. ຫາກບໍ່ມີທາງເລືອກອື່ນ, ໂຄງການລົງທຶນຄວນປະສານກັບເຈາະໜ້າທີ່ປ່າສະຫງວນ ເພື່ອໃຫ້ແນ່ໃຈວ່າແຜນການລົງທຶນຂອງພວກເຂົາສອດຄ່ອງກັບແຜນຄຸ້ມຄອງປ່າສະຫງວນ, ແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການຈັດສັນເຂດນຳໃຊ້ເຂດປ່າສະຫງວນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວະນາໆພັນ. ຜົນກະທົບໃດໆທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກການລົງທຶນໃນເຂດປ່າສະຫງວນຕ້ອງໄດ້ຮັບການຊົດເຊີຍຕາມລະບຽບຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ເປັນໄປຕາມລຳດັບຊັ້ນໃນການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ໄດ້ອະທິບາຍໃນຂ້າງເທິງ.

7.2. ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການນຳໃຊ້ສານເຄມີຂອງຢາຂ້າແມງໄມ້ ແລະ ຢາຂ້າຫຍ້າ

ບົດແນະນຳຂອງລັດຖະບານຈີນ ກ່ຽວກັບການປູກໄມ້ ແລະ ກະສິກຳ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ໂຄງການລົງທຶນ ຫຼຸດຜ່ອນ ການນຳໃຊ້ປຸຍ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພືດເຄມີ ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມໃຫ້ນຳໃຊ້ຕົວເລືອກແບບຊິວະພາບທົດແທນ. ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພືດ (ເລກທີ 258/ລບ, 2017) ກຳນົດໄວ້ວ່າ ຖ້າໂຄງການລົງທຶນ ຈຳເປນຕ້ອງໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ, ໂຄງການເຫຼົ່ານັ້ນຕ້ອງຂຶ້ນທະບຽນກັບ ກົມປູກຝັງ (ມາດຕາ 15 ແລະ 34) ແລະ ຕິດສະຫຼາກໃສ່ຢາປາບສັດຕູພືດນັ້ນ ເປັນພາສາລາວ ແລະ ພາສາຕ່າງປະເທດ (ມາດຕາ 26). ໂຄງການລົງທຶນທີ່ໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດຍັງຈຳເປນຕ້ອງສະໜອງອຸປະກອນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມທີ່ເໝາະສົມໃຫ້ແກ່ທຸກໆຄົນທີ່ນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຕິດຕັ້ງລະບົບເຕືອນໄພກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດດັ່ງກ່າວ. ມາດຕາ 48 ຂອງດຳລັດດັ່ງກ່າວ ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ມີການລ້າງ ຫຼື ຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອຂອງຢາປາບສັດຕູພືດໃນແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ຊຸມຊົນໃກ້ຄຽງ. ເຈາກນັ້ນທີ່ຂອງລັດຖະບານຈະຕິດຕາມກວດກາ ການນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດຂອງໂຄງການລົງທຶນຕ່າງໆຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ສາມາດກວດກາສະຖານທີ່ຕ່າງໆໂດຍບໍ່ຈຳເປນຕ້ອງມີການແຈ້ງເຕືອນລ່ວງ ໜ້າ, ຜູ້ທີ່ລະເມີດກົດລະບຽບຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນຈະຖືກປັບໄໝ, ຍຶດຢາປາບສັດຕູພືດ ຫຼື ໃຫ້ຢຸດຕິການດຳເນີນທຸລະກິດ. ນອກຈາກນີ້ຕິກຳທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້, ທຸກໂຄງການລົງທຶນກ່ຽວການປູກພືດຄວນຈະປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ ເຊັ່ນ: GAP, OA ຂອງ ສປປ ລາວ.

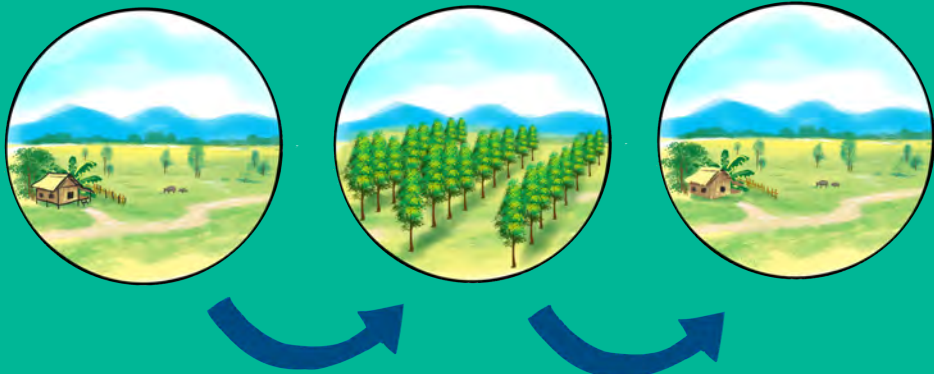
7.3. ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານຂອງການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ແລະ ກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ

ນັກລົງທຶນຈຳເປນຕ້ອງປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ແລະ ມາດຕະຖານຄວບຄຸມມົນລະພິດຂອງ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງກຳນົດໃນ ມາດຕາ 35 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ (ເລກທີ 29/ສພຊ, 2012) ການກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອເຊນ: ສານເຄມີຂອງຢາປາບສັດຕູພືດ ຕ້ອງສອດຄ່ອງກັບວິທີການທີ່ລະບຸໄວ້ໃນ ມາດຕາ 48 ຂອງ ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພືດ (ເລກທີ 258/ລບ, 2017) ຄຳແນະນຳຂອງ ລັດຖະບານ ຈີນ ກ່ຽວກັບກະສິກຳ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນສ້າງ ແລະ ດຳເນີນສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການປອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມມົນລະພິດ. ບັນດາໂຄງການການລົງທຶນຄວນມີການຕິດຕາມ ແລະ ບັນທຶກການປ່ອຍມົນລະພິດຢ່າງຕເນື່ອງ. ນອກຈາກນີ້ ຄູ່ມືແນະນຳການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມຂອງ ສປປ ຈີນ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ໂຄງການລົງທຶນ ດຳເນີນການຜະລິດທີ່ສະອາດ ໂດຍການສົ່ງເສີມການນຳມາຜະລິດໃຊ້ຄືນໃໝ່ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຢ່າງມີປະສິດທິພົນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນມົນລະພິດ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ.

7.4. ການຟື້ນຟູສິ່ງແວດລ້ອມຫຼັງການລົງທຶນ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ກະສິກຳຂອງ ສປປ ລາວ (ເລກທີ 01/ສພຊ, 1998) ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ນັກລົງທຶນທາງດ້ານກະສິກຳໃຫ້ມີພັນທະໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຊອກຫາວິທີການ ແລະ ມາດຕະການອັນເໝາະສົມເພື່ອປົກປັກຮັກສາດິນ, ນາ, ປ່າໄມ້, ອາກາດ ແລະ ອື່ນໆ (ມາດຕາ 6 ແລະ 68). ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການໃຫ້ເຊາ ແລະ ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດໃນ ສປປ ລາວ (ເລກທີ 135/ນຍ, 2009) ມີຂໍ້ກຳນົດໃຫ້ນັກລົງທຶນທີ່ສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕ້ອງໄດ້ຟື້ນຟູເຂດທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ຫຼື ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ພາຍຫຼັງສິ້ນສຸດການລົງທຶນ. ທິດິນຫຼັງຈາກນຳໃຊ້ຈະຕ້ອງເຮັດໃຫ້ກັບຄືນສູ່ສະພາບເດີມ ກ່ອນການສຳປະທານ. ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ (ເລກທີ 29/ສພຊ, 2012), ນັກລົງທຶນຕ້ອງໄດ້ວາງເງິນຄ່າປະກັນສຳລັບການຟື້ນຟູຫຼັງການລົງທຶນ ຖ້າຫາກນັກລົງທຶນໄດ້ຟື້ນຟູພື້ນທີ່ການລົງທຶນຂອງພວກເຂົາແລ້ວ ເງິນຄ່າປະກັນຈິງຈະຖືກສົ່ງຄືນ (ມາດຕາ 58). ນອກຈາກນີ້, ນັກລົງທຶນຍັງຕ້ອງໄດ້ເສຍຄ່າທຳນຽມຫຼາຍຢ່າງ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນວຽກງານປ່າໄມ້ ແລະ ຊີວະນາໆພັນ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຄ່າບູລະນະປ່າໄມ້, ຄ່າທົດແທນຊີວະນາໆພັນ ແລະ ຄ່າປູກໄມ້ທົດແທນ ໃນກໍລະນີທີ່ມີການຫັກປ່ຽນທີ່ດິນປ່າໄມ້ (ມາດຕາ 82 ແລະ 87 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍປ່າໄມ້, ເລກທີ 64/ສພຊ, 2019). ນັກລົງທຶນຍັງຕ້ອງແຈ້ງໃຫ້ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມພະຍາຍາມໃນການບູລະນະຟື້ນຟູສິ່ງແວດລ້ອມກ່ອນທີ່ຈະປັດໂຄງການ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຮັບຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຂສະເໜີແນະນຳກ່ຽວກັບບັນຫາພົນເດນທີ່ຍັງຕ້ອງໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂ (ມາດຕາ 39 ຂອງດຳລັດ ວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ເລກທີ 21/ລບ, 2019). ນີ້ແມ່ນເງື່ອນໄຂເບື້ອງຕົ້ນສຳລັບລັດຖະບານລາວໃນການທີ່ຈະອະນຸມັດໃຫ້ການສິ້ນສຸດໂຄງການ.

8. ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້

ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງສິນຄ້າ ຊຶ່ງມີລາຍລະອຽດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

8.1. ການຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ

ຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາທີ່ຖືກສົ່ງອອກທັງໝົດ ຄວນສອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານດ້ານສຸຂະອະນາໄມຂອງພືດທີ່ໄດ້ຕົກລົງກັນ ລະຫວ່າງສປປ ລາວ ແລະ ປະເທດຜູ້ນໍາເຂົ້າ. ມາດຕະຖານເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນມາດຕະຖານສະເພາະສໍາລັບພືດແຕ່ລະຊະນິດ ແລະ ໄດ້ກຳນົດເພດານສໍາລັບສານເຄມີຕົກຄ້າງ ແລະ ສານປົນເປືອນອື່ນໆ ຂອງຢາປາບສັດຕູພືດ. ມາດຕະຖານ ດ້ານຄວາມປອດໄພ ແລະ ຂຕົກລົງດ້ານຄ້າທີ່ ສປປ ຈີນ ໄດ້ສ້າງກັບ ສປປ ລາວ ບາງສ່ວນສາມາດພົບໄດ້ໃນເວບໄຊທ໌ຂອງຂ່າວສານທາງການຄ້າຂອງລາວ, ກະຊວງອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

<https://www.laotradeportal.gov.la/index.php?r=site/display&id=2105>

ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ອອກຂຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານກະສິກໍາທີ່ດີ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງຜົນຜະລິດ (ເລກທີ 0115/ກປ, 2011) ເພື່ອວາງຂກຳນົດຕ່າງໆທີ່ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຕ້ອງປະຕິບັດເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜົນຜະລິດພືດຜັກ ແລະ ໝາກໄມ້ສົດທີ່ມີຄວາມປອດໄພຕໍ່ຜູ້ບໍລິໂພກ ອີງໃສ່ມາດຕະຖານກະສິກໍາທີ່ດີຂອງອາຊຽນ ແລະ ຂຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍ ມາດຕະຖານກະສິກໍາທີ່ດີ ກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບຂອງຜົນຜະລິດ (ເລກທີ 0539/ກປ, 2011) ເພື່ອວາງຂກຳນົດທີ່ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຕ້ອງປະຕິບັດ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຜົນຜະລິດທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ເປັນທີ່ຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ. ຂຕົກລົງກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພດ້ານກະສິກໍາທັງສອງອັນນີ້ ໄດ້ກຳນົດມາດຕະຖານໃນການໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ, ການນໍາໃຊ້ ແລະ ຫາຍຮູນສານເຄມີຢາງເໝາະສົມ ການຕິດຕາມການນໍາໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ, ປຸຍ ແລະ ສານເຄມີ ຮັບປະກັນການເກັບຮັກສາ ແລະ ການຂົນສົ່ງຜົນຜະລິດທີ່ເກັບກ່ຽວໄດ້ຢ່າງປອດໄພ ແລະ ການນໍາໃຊ້ເນາະສົມໃນການຜະລິດກະສິກໍາ. ມັກລົງທຶນສາມາດຂໍການຮັບຮອງຜະລິດຕະພັນຂອງຕົນເອງຕາມມາດຕະຖານຂອງ ສປປ ລາວ ເຊນ: GAP, OA ໂດຍຜ່ານກົມປູກຝງ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້.

8.2. ການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ແລະ ເຄື່ອງປາຂອງດົງ ແບບຍືນຍົງ ແລະ ຖືກຕ້ອງ

ບົດແນະນຳຂອງລັດຖະບານຈີນ ກ່ຽວກັບການປູກໄມ້ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນຄວນມີການສ້າງແຜນການຂຸດຄົ້ນໄມ້ປະຈຳປີ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຖະບານທ້ອງຖິ່ນ, ຈາກນັ້ນແມ່ນສ້າງລະບົບປະຊາສຳພັນ ແລະ ການປກສາຫາລືກ່ອນການຂຸດຄົ້ນຢູ່ໃນພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວ. ບົດແນະນຳສປປ ຈີນກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງປາປູກ ແລະ ປາໄມ້ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ນັກລົງທຶນຈຳກັດໂຄຕ້າການຂຸດຄົ້ນໃຫ້ຕາກວ່າອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວໃນແຕ່ລະປີ, ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກການຂຸດຄົ້ນເທິງໜ້າດິນ, ຊີວະນາໆພັນ, ພື້ນທີ່ທີ່ຍັງອ່ອນແອທາງດ້ານນິເວດວິທະຍາ, ສັດ ແລະ ທີ່ຢູ່ອາໄສຂອງພືດ; ເຮັດໃຫ້ສະພາບແວດລ້ອມຂອງປາໄມ້ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ໂດຍມີແຜນຍຸດທະສາດໃນການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ຫຼີກລ່ຽງການຕັດໄມ້ເກີນກຳນົດໃນໄລຍະເວລາອັນສັ້ນ. ມາດຕາ 29 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປາໄມ້ (ເລກທີ 64/ສພຊ, 2019) ໄດ້ກຳນົດໃຫ້ແຕ່ງຕັ້ງຄະນະຮັບຜິດຊອບ, ຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະ ກວດການການຂຸດຄົ້ນໄມ້ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບ. ນອກຈາກນີ້ ຍັງໄດ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ວິສາຫະກິດທີ່ມີຄວາມຊຳບານ, ປະສົບການ ແລະ ມາດຕະຖານໃນການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມເຕກນິກ. ນັກລົງທຶນທີ່ມີແຜນການຕັດໄມ້ຕ້ອງອອກແບບການຂຸດຄົ້ນໄມ້ຂອງຕົນໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແຜນການສຳຫຼວດ ແລະ ຂຸດຄົ້ນປາໄມ້ຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ. ມາດຕາ 31 ໃນກົດໝາຍດຽວກັນ ໄດ້ລະບຸໄວ້ວ່າ ການຂຸດຄົ້ນເຄື່ອງປາຂອງດົງແຕ່ລະຊະນິດຕ້ອງປະຕິບັດຕາມແຜນການທີ່ໄດ້ອະນຸມັດໃນເຂດປາຜະລິດ, ເຂດຫັນປຽນທີ່ດິນປາໄມ້, ເຂດຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນປາປອງກັນ, ປາສະຫງວນ, ເຂດເນື້ອທີ່ດິນຂອງບຸກຄົນ ທີ່ລັດໄດ້ມອບສິດຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ.

ໃນປະຈຸບັນ ສປປ ລາວ ພວມດຳເນີນການເຈລະຈາກັບສະຫະພາບເອີຣົບ ເພື່ອພັດທະນາການຮັບປະກັນລະບົບໃນການຄ້າຜະລິດຕະພັນໄມ້ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ສອດຄ່ອງລະບຽບກົດໝາຍ, ຫຼັງຈາກສຳເລດການເຈລະຈາແລ້ວ ຈະໄດ້ມີການພັດທະນາລະບົບການກວດກາ ແລະ ຢ່າຢຸນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໄມ້ຕັ້ງແຕ່ຢູ່ໃນປາຈົນເປັນຜະລິດຕະພັນສົ່ງອອກ.

9. ການຕິດຕາມ ແລະ ການກວດກາ

ການຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ຂອງໂຄງການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແມ່ນສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການ ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຫຼັກການ ການພັດທະນາສີຂຽວ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຊຶ່ງມີຄຳແນະນຳດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

9.1. ການຕິດຕາມການລົງທຶນໃນແຕ່ລະໄລຍະ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ (ເລກທີ 14/ສພຊ, 2016) ກຳນົດໄວ້ວ່າທຸກການເຄື່ອນໄຫວຂອງບັນດາກິດຈະກຳຂອງການລົງທຶນ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມກວດກາ ຈາກອົງການກວດກາວຽກງານສົ່ງເສີມການລົງທຶນ (ມາດຕາ 104) ຊຶ່ງເນື້ອໃນຂອງການຕິດຕາມກວດກາຈະກວມເອາະໜາດຂອງສັງຄົມ, ສິ່ງແວດລ້ອມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ກົດໝາຍຄື:

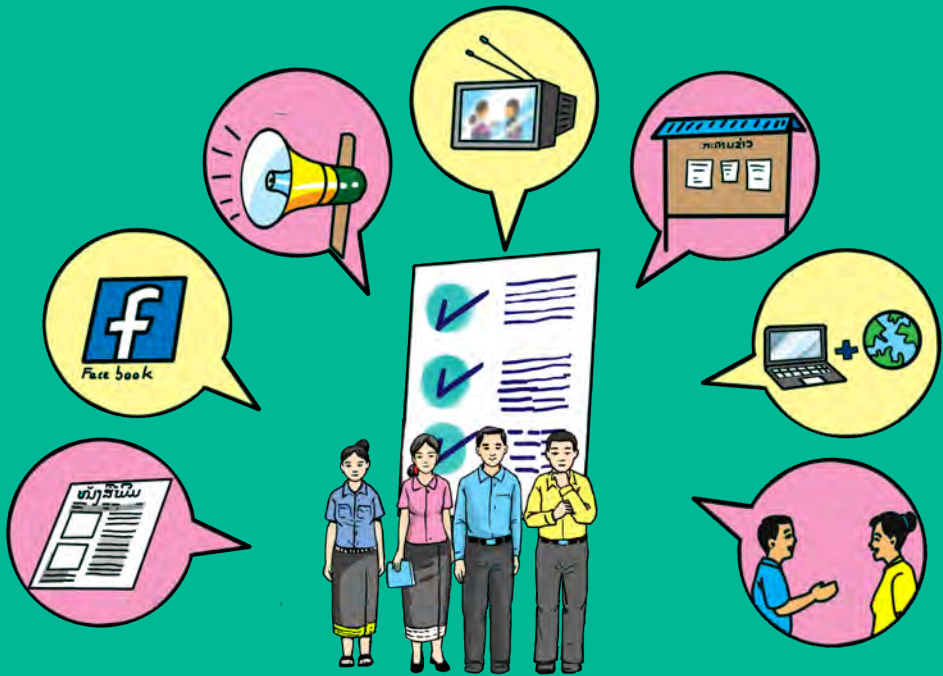
- ກວດກາ ການປະຕິບັດສັນຍາການລົງທຶນ;
- ກວດກາ ການປະຕິບັດຂັ້ນຕອນຂອງການລົງທຶນ;
- ກວດກາ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ລວມທັງຜົນກະທົບຕາຊັບສິນຂອງລັດ, ປະຊາຊົນ, ນັກລົງທຶນ ແລະ ຜູ້ພັດທະນາ;
- ການປະຕິບັດມາດຕະການຄວາມປອດໄພຂອງແຮງງານ;
- ການປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ.

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ຍັງລະບຸໃຫ້ນັກລົງທຶນຕ້ອງປະກອບສ່ວນທາງດ້ານງົບປະມານ ເຂົ້າໃນການຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາໂຄງການລົງທຶນຂອງພວກເຂົາ ພ້ອມນັ້ນ, ນັກລົງທຶນຕ້ອງລາຍງານກ່ຽວກັບການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງຕົນ ຕໍ່ອຳນາດການປົກຄອງທຸກໆໄຕມາດ (ມາດຕາ 72), ຄຳແນະນຳ ຂອງລັດຖະບານຈີນກ່ຽວກັບ ການປູກໄມ້ ແນະນຳໃຫ້ມີການຕິດຕາມກວດກາ ດ້ານຕ່າງໆດັ່ງນີ້: ການປູກຄົນປາໄມ້/ສຸຂະພາບປາໄມ້, ສັດ/ພືດ ແລະ ແນວໂນ້ມການປ່ຽນແປງ, ຜົນກະທົບຂອງການຕັດໄມ້ຕສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຕົນທຶນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງການປູກໄມ້. ໂຄງການລົງທຶນຄວນເຮດວຽກຮ່ວມກັບຊຸມຊົນ ໃນການຕິດຕາມກວດກາເພື່ອສ້າງຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຜົນກະທົບທາງບວກ ແລະ ທາງລົບທີ່ກຳລັງເກີດຂຶ້ນຈາກໂຄງການລົງທຶນຂອງພວກເຂົາ ແລະ ວິທີການໃນການປປປຸງການດຳເນີນງານ ເພື່ອການຕິດຕາມກວດກາໃນໄລຍະຕໍ່ໜ້າ.

9.2. ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນການລົງທຶນ ແລະ ຜົນຂອງການຕິດຕາມ

ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນການລົງທຶນແມ່ນຈຳເປັນໂດຍກົດໝາຍລາວໃນທຸກໄລຍະຂອງການລົງທຶນ, ເລີ່ມແຕ່ການວາງແຜນຈົນຮອດການສິ້ນສຸດໂຄງການ. ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 21/ລບ, 2019 (ມາດຕາ 38) ກຳນົດໄວ້ວ່າ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລົງທຶນ ເຊນ: ບົດປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ, ແຜນທຸລະກິດ ແລະ ບົດລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຄວນໄດ້ຮັບການເຜີຍແຜ່ຕາສາທາລະນະ ໂດຍຜ່ານຫຼາຍຊ່ອງທາງເຊນ: ຈັດກອງປະຊຸມບ້ານ, ຜ່ານວິດີໂອ, ລາຍການວິທະຍຸ, ໂທລະພາບ, ເວບໄຊທ໌ ແລະ ອື່ນໆ. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບມີສິດສະແດງຄວາມຄິດເຫັນຕໍ່ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວ, ໂດຍສະເພາະໃນການສິ້ນສຸດໂຄງການ. ລັດຖະບານລາວ ຈະອະນຸຍາດໃຫ້ໂຄງການສຳເລດພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຮັບການຢນຢນກັບປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ວ່າໂຄງການລົງທຶນໄດ້ສຳເລດແຜນການຟນຟູສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຂໍ້ມູນອື່ນໆ ຂອງຕົນແລ້ວ.

ຄຳແນະນຳຂອງລັດຖະບານຈີນ ກ່ຽວກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ, ການປູກໄມ້ ແລະ ກະສິກຳ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ໂຄງການລົງທຶນເປີດເຜີຍຜົນຂອງການຕິດຕາມກວດກາໂຄງການຂອງຕົນຕາສາທາລະນະ. ໂດຍໃຫ້ມັກລົງທຶນລາຍງານແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ, ບົດລາຍງານຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ບົດລາຍງານຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງສັງຄົມເປັນປົກກະຕິ. ນອກຈາກນັ້ນ, ມັນຍັງຊຸກຍູ້ໃຫ້ໂຄງການລົງທຶນ ດຳເນີນການສົນທະນາເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ລະຫວ່າງ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ, ປະຊາຊົນ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ ກ່ຽວກັບການຕັດສິນໃຈ ແລະ ການປຽນແປງຕ່າງໆຂອງໂຄງການ. ການລາຍງານທີ່ໂປ່ງໃສ ແລະ ເປັນປົກກະຕິ ສາມາດຊ່ວຍສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ປັບປຸງພາບລັກຂອງບັນດາໂຄງການລົງທຶນພາຍໃນ ສປປ ລາວ, ໃນລະດັບພາກພື້ນ ແລະ ຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງດ້ານການລົງທຶນ.

IV. សະຫ្ខប

ປມຄູມີແນະນຳສະບັບນີ້ ແມ່ນພັດທະນາຂຶ້ນເພື່ອເປັນເຄື່ອງມືໃຫ້ນັກລົງທຶນຈີນ ໃຊ້ໃນການວາງແຜນ ແລະ ດຳເນີນໂຄງການ ໃນການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຢູ່ ສປປ ລາວ. ຄູ່ມືດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ສັງລວມເອົາບັນດາຫຼັກການຈາກສາກົນ ແລະ ລັດຖະບານ ສປປ ຈີນ. ຈາກນັ້ນແມ່ນລວບລວມຂໍ້ກຳນົດດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຂອງ ສປປ ລາວ. ຄູ່ມືສະບັບນີ້ໄດ້ແນະນຳໃຫ້ເຫັນເຖິງວິທີການ ແລະ ເຫດຜົນທີ່ນັກລົງທຶນຈີນ ຄວນດຳເນີນການລົງທຶນຂອງພວກເຂົາຢ່າງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ. ໂດຍໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຈາກລັດຖະບານລາວ, ພາກອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ນັກລົງທຶນ ຈີນ. ຄູ່ມືດັ່ງກ່າວໄດ້ຮັບການຮັບຮອງຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເພື່ອເປັນເອກະສານອ້າງອີງໃຫ້ແກ່ນັກລົງທຶນ ຈີນ ທີ່ເຂົາມາລົງທຶນໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.

ປມຄູມີແນະນຳສະບັບນີ້ ໄດ້ສັງລວມບັນດາຫຼັກການ ການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໄວ້ຢູ່ 7 ຫຼັກການ ທີ່ນັກລົງທຶນຄວນປະຕິບັດຕາມແຜນໂຄງການຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນຈົນເຖິງສຳເລັດໂຄງການ ດັ່ງນີ້:

- 1) ການປກສາຫາລື ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ;
- 2) ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ;
- 3) ການເຄາະລົບສິດທິຂອງປະຊາຊົນໃນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ, ການປະມົງ, ປ່າໄມ້ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ;
- 4) ການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາສັງຄົມ;
- 5) ການນຳໃຊ້ແຮງງານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງແຮງງານ;
- 6) ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງສິນຄ້າ;
- 7) ການພັດທະນາສີ່ຂຽວ ແລະ ການປກປຸກຮັກສາຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ນອກຈາກຫຼັກການເຫຼົ່ານີ້ຍັງມີ ບົດແນະນຳຂອງສາກົນກ່ຽວກັບການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ຄູ່ມືແນະນຳຂອງ ສປປ ຈີນ ສຳລັບການລົງທຶນຢູ່ຕ່າງປະເທດ, ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ຂອງ ສປປ ລາວ. ການນຳໃຊ້ຫຼັກການເຫຼົ່ານີ້ໃນໂຄງການລົງທຶນ ສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ນັກລົງທຶນຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງໂຄງການ, ພ້ອມທັງບັນລຸຜົນປະໂຫຍດດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ຕະຫຼາດພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ນັກລົງທຶນມີພັນທະທີ່ຈະຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບຮັບຜິດຊອບ ຢູ່ໃນທຸກໆໄລຍະຂອງໂຄງການ. ຄູ່ມືແນະນຳນີ້ ໄດ້ກຳນົດໄລຍະຂອງຄວາມຮັບຜິດຊອບອອກເປັນ 5 ໄລຍະຄື: 1). ໄລຍະທີ I. ການວາງແຜນຍຸດທະສາດ, 2). ໄລຍະທີ II. ການອອກແບບ ແລະ ອະນຸມັດ, 3). ໄລຍະທີ III. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, 4). ໄລຍະທີ IV. ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ ແລະ 5). ໄລຍະທີ V. ການສິ້ນສຸດໂຄງການ ຫຼື ການລົງທຶນໃໝ່. ການດຳເນີນການທີ່ຈຳເປັນໃນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນເຫຼົ່ານີ້ ກຳນົດໂດຍຫຼັກການທີ່ລະບຸໄວ້ຂ້າງເທິງ, ລວມທັງຂໍ້ກຳນົດທາງດ້ານກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ລວມມີ:

- 1) **ການກະກຽມ ແລະ ການວາງແຜນການລົງທຶນຢ່າງຄົບຖ້ວນ** ໂດຍການກຳນົດພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ສຶກສາກອບກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ເຮດການປະເມີນທີ່ຈຳເປັນໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງ ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ;
- 2) **ການປກສາຫາລື ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ** ໃນທຸກໆໄລຍະຂອງໂຄງການ, ຮັບປະກັນການເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຫຼາຍທີ່ສຸດ ແລະ ປະຕິບັດຕາມຂັ້ນຕອນຂອງ **FPIC**;
- 3) **ການສ້າງກົນໄກການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ** ສຳລັບປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບແມ່ນຄວນນຳໃຊ້ກົນໄກນີ້ຈົນກວ່າກະປດການລົງທຶນເພື່ອແຈ້ງບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນ, ຮັບຂະສະເໜີຢ່າງຕເນື່ອງ ແລະ ປປປຸງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງນັກລົງທຶນ;

- 4) **ການເຈລະຈາເຮັດສັນຍາທີ່ເປັນທຳກັບຊຸມຊົນ** ທີ່ລະບຸຢ່າງຈະແຈ້ງເຖິງພາລະບົດບາດ, ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງແຕ່ລະຝ່າຍ ແລະ ແຈ້ງລາຍລະອຽດເຖິງຄຳໝັ້ນສັນຍາ ແລະ ແຜນການລົງທຶນ ຂອງໂຄງການລົງທຶນ;
- 5) **ການຊົດເຊີຍຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ** ແລະ ຖ້າຈຳເປັນແທ້ໆ ຕ້ອງໄດ້ມີການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ຕາມກົດລະບຽບຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ຮັບປະກັນການຍິນຍອມຂອງປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບກ່ຽວກັບແຜນການຊົດເຊີຍ ແລະ ຍົກຍ້າຍຈັດສັນ;
- 6) **ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາສັງຄົມ** ໂດຍການແບ່ງຜົນປະໂຫຍດຂອງໂຄງການກັບຊຸມຊົນ ແລະ ພາກລັດຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ, ການສົ່ງເສີມການຈ້າງງານໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ;
- 7) **ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຕສິງແວດລ້ອມ** ໂດຍສະເພາະການປົກປັກຮັກສາຊີວະນາໆພັນ, ຫຼຸດຜ່ອນ ແລະ ຄວບຄຸມການນຳໃຊ້ສານເຄມີ, ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານມົນລະພິດ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ຝນຟູພື້ນທີ່ທີ່ຖືກຜົນກະທົບທາງລົບຈາກການລົງທຶນ;
- 8) **ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງຜະລິດຕະພັນ** ໂດຍປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານຄຸນນະພາບພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ, ໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນຜະລິດຕະພັນ ແລະ ເກບກູ້ຜົນຜະລິດແບບຢືນຍົງ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບລະບຽບຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງສາກົນ;
- 9) **ການຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງການລົງທຶນ** ລວມເຖິງການປະເມີນຜົນກະທົບຕສິງແວດລ້ອມ, ສັງຄົມ ແລະ ເສດຖະກິດ ເພື່ອກຳນົດຂອບເຂດໃນການປັບປຸງ. ຫຼັງຈາກນັ້ນ, ເປດເຜີຍຜົນຂອງການຕິດຕາມໃຫ້ແກ່ສາທາລະນະ ເພື່ອຄວາມໂປ່ງໃສ.

ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ແລະ ຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ນັກລົງທຶນປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ໂດຍການສ້າງຄວາມໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈລະຫວ່າງນັກລົງທຶນ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງໂຄງການ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ການລົງທຶນທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບກະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາ ສປປ ລາວ ແລະ ຊຸມຊົນແບບຍືນຍົງ, ປົກປັກຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ປັບປຸງການຮ່ວມມືດ້ານການລົງທຶນລະຫວ່າງ ສປປ ລາວ ແລະ ສປ ຈີນ ເພື່ອຮັບປະກັນຜົນປະໂຫຍດເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ ສຳລັບທຸກຝ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ພາກທີ V. ເອກະສານ ຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອຍທ້າຍ I: ລາຍການກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລົງທຶນ ດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້

ຄູ່ມືແນະນຳສະບັບນີ້ ໄດ້ອ້າງອີງເຖິງບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການລຸ່ມນີ້ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມສະເພາະເຈາະຈົງ ຊຶ່ງ ລາຍລະອຽດ ແຕ່ລະມາດຕາຢູ່ໃນພາກບົດຊ້ອນທ້າຍ:

ຖະແຫຼງການແລະ ສົນທິສັນຍາສາກົນ:

1. ຖະແຫຼງການວ່າດ້ວຍ ສິດໃນການພັດທະນາ, 1986
2. ຖະແຫຼງການວ່າດ້ວຍ ສິດທິຂອງຊົນພື້ນເມືອງ, 2007
3. ສົນທິສັນຍາຊີວະນາໆພັນ (CBD)
4. ສົນທິສັນຍາ ຮາມຊາ ວ່າດ້ວຍເຂດດິນບໍລິເວນນາ (Ramsar Convention on Wetlands)
5. ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການຄ້າຂາຍຊະນິດພັນສັດປ່າ ແລະ ພືດປ່າທີ່ໃກ້ຈະສູນພັນລະຫວ່າງຊາດ (CITES)

ຍຸດທະສາດ:

1. ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກໍາ ຮອດປ 2025 ແລະ ວິໄສທັດ ຮອດປ 2030
2. ວິໄສທັດຮອດ ປ 2030 ແລະ ຍຸດທະສາດ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 10 ປ 2016-2025
3. ຍຸດທະສາດສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຫ່ງຊາດ 2016-2025
4. ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຊີວະນາໆພັນແຫ່ງຊາດ
5. ຍຸດທະສາດປ່າໄມ້ແຫ່ງຊາດ ຮອດປ 2030 ທີ່ກຳລັງປບປຸງ

ມະຕິ:

1. ມະຕິຂອງຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງພັກ ວ່າດ້ວຍການເພີ່ມທະວີວຽກງານຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນໃນ ໄລຍະໃໝ່ ເລກທີ 026/ຄບສພ, ລົງວັນທີ 3 ສິງຫາ 2017

ກົດໝາຍ:

1. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ເລກທີ 14/ສພຊ, ລົງວັນທີ 17 ພະຈິກ 2016
2. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ປ່າໄມ້ ເລກທີ 64/ສພຊ, ລົງວັນທີ 13 ມິຖຸນາ 2019
3. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ກະສິກໍາ ເລກທີ 01/98 ສພຊ, ລົງວັນທີ 10 ຕຸລາ 1998
4. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ທີ່ດິນ ເລກທີ 70/ສພຊ, ລົງວັນທີ 21 ມິຖຸນາ 2019
5. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຈັດສັນພູມລຳເນາ ແລະ ອາຊີບ ເລກທີ 45/ສພຊ, ລົງວັນທີ 15 ມິຖຸນາ 2018
6. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ເລກທີ 29/ສພຊ, ລົງວັນທີ 18 ທັນວາ 2012
7. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ສັດປ່າ ແລະ ສັດນາ (ເລກທີ 07/ສພຊ, ເຜີຍແຜ່ວັນທີ 24 ທັນວາ 2007)
8. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຄຳຮ້ອງທຸກ ເລກທີ 05/ສພຊ, ລົງວັນທີ 9 ພະຈິກ 2016
9. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ແຮງງານ ເລກທີ 43/ສພຊ, ລົງວັນທີ 24 ທັນວາ 2013
10. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງທາງດ້ານເສດຖະກິດ ເລກທີ 51/ສພຊ, ລົງວັນທີ 22 ມິຖຸນາ 2018
11. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການຄ້າປະກັນການປະຕິບັດສັນຍາ ເລກທີ 06/ສພຊ, ລົງວັນທີ 20 ພຶດສະພາ 2005
12. ປະມວນກົດໝາຍແຫ່ງ ເລກທີ 55/ສພຊ, ລົງວັນທີ 6 ທັນວາ 2018

ດຳລັດ:

1. ດຳລັດວ່າດ້ວຍການທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍ ແລະ ການຈັດສັນຍົກຍ້າຍປະຊາຊົນຈາກໂຄງການພັດທະນາ ເລກທີ 84/ລບ, ລົງວັນທີ 5 ພສາ 2016
2. ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການໃຫ້ເຊາ ແລະ ສຳປະທານທີ່ດິນຂອງລັດໃນ ສປປ ລາວ ເລກທີ 135/ນຍ, ລົງວັນທີ 25 ພຶດສະພາ 2009
3. ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕສິງແວດລ້ອມ ເລກທີ 21/ລບ, ລົງວັນທີ 21 ມັງກອນ 2019
4. ດຳລັດວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ເລກທີ 119/ນຍ, ລົງວັນທີ 20 ພສາ 2011
5. ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພືດ ເລກທີ 258/ລບ, ລົງວັນທີ 24 ສິງຫາ 2017
6. ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການແກ້ໄຂຂັດແຍ່ງທາງດ້ານແຮງງານ ເລກທີ 76/ລບ, ລົງວັນທີ 28 ກຸມພາ 2018
7. ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ຄວາມປອດໄພ ແລະ ສຸຂະພາບແຮງງານ ເລກທີ 22/ລບ, ລົງວັນທີ 5 ກຸມພາ 2019
8. ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການສ້າງ ແລະ ພັດທະນາສີນີແຮງງານ ເລກທີ 036/ນຍ, ລົງວັນທີ 22 ມັງກອນ 2010
9. ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການສົ່ງເສີມການປູກໄມ້ເປັນສິນຄ້າ ເລກທີ 247/ລບ, ລົງວັນທີ 20 ສິງຫາ 2019
10. ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງປາຜະລິດແບບຍືນຍານ ເລກທີ 59/ນຍ, ລົງວັນທີ 2 ພຶດສະພາ 2002
11. ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ມາດຕະຖານສິງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 81/ກຊສ, ລົງວັນທີ 21 ກຸມພາ 2017
12. ດຳລັດວ່າດ້ວຍປາສະຫງວນ 2021 ທີ່ກຳລັງປບປຸງ

ຄຳສັ່ງ:

1. ຄຳສັ່ງວ່າດ້ວຍການເພີ່ມທະວີການຄຸ້ມຄອງນໍ້າໃຊ້ເມື່ອທີ່ດິນ ເພື່ອສຳປະທານປູກໄມ້ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ພືດຕ່າງໆ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເລກທີ 09/ນຍ, ລົງວັນທີ 02 ກໍລະກົດ 2020
2. ຄຳສັ່ງວ່າດ້ວຍການເພີ່ມທະວີຄວາມເຂມງວດ ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ການຂຸດຄົ້ນໄມ້, ເຄືອນຍ້າຍໄມ້ ແລະ ທຸລະກິດໄມ້ ເລກທີ 15/ນຍ, ລົງວັນທີ 13 ພຶດສະພາ 2016

ຂຕົກລົງ:

1. ຂຕົກລົງວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພືດໃນ ສປປ ລາວ ເລກທີ 2860/ກປ, ລົງວັນທີ 1 ມິຖຸນາ 2010
2. ຂຕົກລົງວ່າດ້ວຍການຮັບຮອງ ແລະ ປະກາດໃຊ້ບັນຊີໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆ ທີ່ຈະຕ້ອງດຳເນີນ ການສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຕສິງແວດລ້ອມ ຫຼື ການປະເມີນຜົນກະທົບຕສິງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ເລກທີ 8056/ກຊສ, ລົງວັນທີ 17 ທັນວາ 2013
3. ຂຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງຜົນຜະລິດ ເລກທີ 0115/ກປ, ລົງວັນທີ 27 ມັງກອນ 2011
4. ຂຕົກລົງມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ກ່ຽວກັບການຈັດການດ້ານສິງແວດລ້ອມ ເລກທີ 0538/ກປ, ລົງວັນທີ 9 ກຸມພາ 2011
5. ຂຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບຂອງຜົນຜະລິດ ເລກທີ 0359/ກປ, ລົງວັນທີ 9 ກຸມພາ 2011
6. ຂຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີກ່ຽວກັບ ສຸຂະພາບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ ເລກທີ 0540/ກປ, ລົງວັນທີ 9 ກຸມພາ 2011
7. ຂຕົກລົງຂອງລັດຖະມົນຕີວ່າການ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ວ່າດ້ວຍ ການກຳນົດມາດຕະຖານກະສິກຳອິນຊີ ເລກທີ 1666/ກຝ.ກປ, ລົງວັນທີ 30 ທັນວາ 2005)
8. ຂຕົກລົງວ່າດ້ວຍການຂຶ້ນທະບຽນ ຢາປາບສັດຕູພືດ ເລກທີ 3604/ກປ, ລົງວັນທີ 17 ກັນຍາ 2017
9. ຂຕົກລົງວ່າດ້ວຍການອະນຸຍາດນຳເຂົ້າແຮງງານຕ່າງປະເທດ ທີ່ມາເຮດວຽກຢູ່ ສປປ ລາວ ເລກທີ 5418/ຮສສ, 2007

ຄໍາແນະນໍາ:

1. ຄໍາແນະນໍາ ກ່ຽວກັບການພິຈາລະນາອະນຸມັດການລົງທຶນ ແລະ ກົນໄກການຄຸ້ມຄອງທິດິນໃຫ້ເຊາ ຫຼື ສໍາປະທານ ສໍາລັບ ການປູກພືດກະສິກໍາ ເລກທີ 0457/ກຜທ, ລົງວັນທີ 27 ກຸມພາ 2019
2. ຄໍາແນະນໍາຂະບວນການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ຈາກໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະການ ຕ່າງໆ ເລກທີ 8030/ກຊສ, ລົງວັນທີ 17 ທັນວາ 2013
3. ຄໍາແນະນໍາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍອັດຕາຄ່າເຊາ ແລະ ຄ່າສໍາປະທານທິດິນຂອງ ລັດ ເລກທີ 537/ສນຍ.ອຄດຊ, ລົງວັນທີ 25 ທັນວາ 2009

ເອກະສານຊ້ອຍທ້າຍ II: ບາງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການລົງທຶນດ້ານກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ຢູ່ ສປປ ລາວ

ພາກລັດ

ກະຊວງ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ

ກົມສົ່ງເສີມການລົງທຶນ	<ul style="list-style-type: none"> • ເປັນຫ້ອງການບໍລິການ ການລົງທຶນປະຕູດຽວຂັ້ນສູນກາງ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ປະສານສົມທົບ, ສັງລວມ, ລາຍງານ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານດຶງດູດ, ສົ່ງເສີມ, ປກປອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ; • ຄົ້ນຄວ້າກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳຂອງ ສປປ ລາວ ກ່ຽວກັບວຽກງານດຶງດູດ, ສົ່ງເສີມ, ປກປອງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນຂອງພາກເອກະຊົນ; • ເປັນສູນລວມຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ສະຖິຕິ ຂອງໂຄງການລົງທຶນ ຂອງພາກເອກະຊົນ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການລົງທຶນ; • ຮ່າງໃບອະນຸຍາດການລົງທຶນ, ໃບສົ່ງເສີມການລົງທຶນ, ໃບແຈ້ງໄຈະ, ໃບແຈ້ງເຕືອນ, ໃບຖອນອະນຸຍາດການລົງທຶນ, ໃບຕອາຍຸ ຫຼື ສິນສຸດໂຄງການ ເພື່ອສະເໜີຂໍອະນຸມັດຕາມລະບຽບການ; • ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ຊຸກຍູ້ ແລະ ສະເໜີວິທີແກ້ໄຂບັນຫາຂັ້ນເທິງກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ອື່ນໆ.
ຄະນະກຳມະການຮ່ວມມືລາວ - ຈີນ	<ul style="list-style-type: none"> • ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຝ່າຍລາວ ແລະ ຝ່າຍຈີນ ກ່ຽວກັບການກຳນົດແຜນ, ການຕິດຕາມ ແລະ ການຊຸກຍູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ; • ຊີ້ນຳ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການຮ່ວມມື ແລະ ໂຄງການລົງທຶນໃນຂົງເຂດຕ່າງໆ ທີ່ລັດຖະບານທັງສອງຝ່າຍເຫັນດີ ແລະ ຕີລາຄາປະສິດທິຜົນຂອງໂຄງການ.

ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ກົມປູກຝັງ	<ul style="list-style-type: none"> • ສະໜອງເຕກນິກການປູກພືດທີ່ຖືກຕ້ອງຫຼັກການ ແລະ ມາດຕະຖານ; • ສ້າງນິຕິກຳກ່ຽວກັບມາດຕະຖານກະສິກຳສະອາດ ແລະ ມາດຕະຖານອື່ນ ຂອງ ສປປ ລາວ; • ຕິດຕາມ, ກວດກາ ບັນດາຟາມການລົງທຶນທີ່ຂໍອະນຸຍາດ ຂຶ້ນທະບຽນຕາມມາດຕະຖານ ກະສິກຳຕາມຈຸດປະສົງ ແລະ ພິຈາລະນາອະນຸມັດໃບຢັ້ງຢືນດັ່ງກ່າວ; • ການຄວບຄຸມຄຸນນະພາບຂອງການປູກພືດກະສິກຳໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານຫຼັງໄດ້ຮັບໃບຢັ້ງຢືນ.
ກົມປ່າໄມ້	<ul style="list-style-type: none"> • ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການລົງທຶນທີ່ດຳເນີນກິດຈະການກ່ຽວກັບປ່າໄມ້ ແລະ ທິດິນປ່າໄມ້ ການປູກໄມ້, ຟັນຟູປ່າໄມ້, ການຊຸດຄົ້ນໄມ້, ເກບກູ້ເຄື່ອງປ່າຂອງຕົງ, ສັດນາ-ສັດປ່າ, ການທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດ ແລະ ກິດຈະການອື່ນໆ ຕາມພາລະບົດບາດຂອງຕົນ; • ທົບທວນ ແລະ ປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແນວທາງນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ, ແຜນການ, ແຜນງານໂຄງການຕ່າງໆທົ່ວໆອອກ ແນ່ໃສ່ປັບປຸງໃຫ້ສອດຄ່ອງຕາມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລະບຽບການຂອງລັດໃນແຕ່ລະໄລຍະ;

- ຄຸ້ມຄອງການຂຸດຄົ້ນໄມ້ ແລະ ເຄືອນຍ້າຍໄມ້ທ່ອນ, ໄມ້ເລືອຍ, ໄມ້ປະດັບ, ໄມ້ຄແບບ, ໄມ້ຫຼັກຮົວ, ໄມ້ເປນ ພະລັງງານ ແລະ ເຄື່ອງປາຂອງດົງລວມທັງການເຄືອນຍ້າຍ ສັດນາ-ສັດປາ ແລະ ຖ່ານ;
- ຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ, ປະເມີນຜົນ, ສະຫຼຸບ ແລະ ລາຍງານປະຈຳອາທິດ, ປະຈຳເດືອນ, ປະຈຳ 3ເດືອນ, ປະຈຳ 6ເດືອນ, ປະຈຳປີ ແລະ 5ປີ;
- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປະກອບຄໍາແນະນຳກ່ຽວກັບການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ດ້ານກະສິກໍາ, ປ່າໄມ້ ແລະ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ບົນພື້ນຖານກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການກຳນົດໄວ້.

ກົມຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທິດິນ
ກະສິກໍາ

- ສັງລວມ, ຄຸ້ມຄອງ, ສະໜອງ, ບໍລິການຂຽນຂ່າວສານກ່ຽວກັບທິດິນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວຽກຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາທິດິນກະສິກໍາໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ;
- ຄົ້ນຄວ້າ, ສົມທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອທົບທວນບົດວິພາກເສດຖະກິດ, ປະເມີນຜົນກະທົບ ທີ່ ທິດິນຂຶ້ນຈາກການສະເໜີລົງທຶນ, ເຊາ ຫຼື ສໍາປະທານທິດິນກະສິກໍາ ກ່ອນການນໍາສະເໜີຂັ້ນເທິງ ຕົກລົງ ອະນຸມັດ;
- ຕິດຕາມກວດກາການນໍາໃຊ້ທິດິນຂອງນັກລົງທຶນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມສັນຍາ ແລະ ກົດ ໝາຍ;
- ສໍາຫຼວດ, ຈັດສັນ, ກໍານົດແບ່ງເຂດທິດິນກະສິກໍາ, ຄົ້ນຄວ້ານໍາສະເໜີຂຶ້ນທະບຽນທິດິນດັ່ງກ່າວ, ໂດຍສົມ ທົບກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ແທດເໝາະກັບເງື່ອນໄຂຕົວຈິງ.

ກົມແຜນການ ແລະ
ການເງິນ

- ລົງລາຍເຊນເອກະສານປະກອບຄໍາແນະນຳ ວຽກງານການຮ່ວມມື, ການລົງທຶນພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ສາກົນ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆຂອງຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງທີ່ຮັບຜິດຊອບວຽກງານຮ່ວມມື ແລະ ລົງທຶນ;
- ປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໃນການຮ່ວມມືດ້ານວິທະຍາສາດ- ຕາກນິກ, ສະໜອງ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ ແລະ ສະຖິຕິກະສິກໍາ.

ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ກົມທິດິນ

- ສົມທົບກັບຂະແໜງການຕ່າງໆ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຄຸ້ມຄອງທິດິນລັດແບບລວມສູນ, ການ ພັດທະນາທິດິນ, ການຫັນທິດິນເປັນທຶນ, ການອະນຸຍາດໃຫ້ເຊາ ແລະ ສໍາປະທານທິດິນລັດ
- ເຂາຮ່ວມໃນຄະນະວິຊາການ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າ ປະກອບຄໍາແນະນຳ ແລະ ສະໜອງຂໍ້ມູນດ້ານທິດິນ ໃນການ ພິຈາລະນາອະນຸມັດໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆ ໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການສົ່ງເສີມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ການລົງທຶນ ຂັ້ນສູນກາງ
- ສະເໜີຂັ້ນເທິງພິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບ ການອອກອະນຸຍາດ, ສັງໄຈະ ຫຼື ຍົກເລີກກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງກ່ຽວກັບການ ຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິຫານທິດິນ, ການຈັດສັນ, ວາງແຜນການນໍາໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາທິດິນ

ກົມສິ່ງແວດລ້ອມ

- ປະເມີນຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງໂຄງການລົງທຶນຕັ້ງແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນການເຮດການປະເມີນຜົນກະທົບ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ກ່ອນສິ້ນສຸດໂຄງການ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ;
- ສ້າງນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ເພື່ອປົກປ້ອງ, ຫຼີກລ່ຽງຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ຈາກ ໂຄງການລົງທຶນ;
- ສັງລວມຜົນການປະເມີນໂຄງການ ແລ້ວສົ່ງຫາພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກ່ຽວກັບການລົງທຶນ ເພື່ອຫາວິທີ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ພົບເຫັນ;
- ປ້ອງກັນ, ຄວບຄຸມມົນລະພິດທາງອາກາດ, ນາ, ດິນ, ສຽງ, ແສງ, ສີ ແລະ ກິນ ຈາກແຫຼ່ງປ່ອຍ ແລະ ແຫຼ່ງ ທົ່ວໄປ;

- ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ສານເຄມີທີ່ເປັນພິດ, ວັດຖຸອັນຕະລາຍ, ສິ່ງເສດເຫຼືອອັນຕະລາຍ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອອື່ນໆ, ສຳຫຼວດ ແລະ ເກບກຳຂະໜານກ່ຽວກັບມົນລະພິດ, ວາງແຜນ, ປອງກັນ, ສະກັດກັ້ນ ແລະ ແກ້ໄຂເຫດການສຸກເສີນ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.

ກະຊວງ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ

ກົມທະບຽນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ
ວິສາຫະກິດ

- ຄຸ້ມຄອງການລົງທະບຽນທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງວິສາຫະກິດ ຫຼື ບໍລິສັດທີ່ລົງທຶນ;
- ບໍລິການຂຶ້ນ ຫຼື ປຽນແປງເນື້ອໃນທະບຽນວິສາຫະກິດ ທີ່ຢູ່ໃນຂັ້ນຄຸ້ມຄອງຂອງກະຊວງ;
- ສົ່ງເສີມບັນຍາກາດການປະກອບທຸລະກິດ ຫຼື ການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດຂອງນັກລົງທຶນພາຍໃນ ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ມີຄວາມສະດວກ;
- ບໍລິການໃຫ້ຄຳປາກສາດ້ານກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແກ່ຜູ້ໃຊ້ບໍລິການ ໂດຍສະເພາະນັກລົງທຶນ.

ກະຊວງ ແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ

- ສ້າງນະໂຍບາຍດ້ານແຮງງານ, ສະຫວັດດີການ ແລະ ຄວາມປອດໄພຂອງແຮງງານລາວ;
- ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ແຮງງານຂອງປະຊາຊົນເຂົາໃນການລົງທຶນ ໂດຍໃຫ້ມີການພັດທະນາສີມືແຮງງານຕາມໜ້າວຽກຂອງໂຄງການລົງທຶນ;
- ຊຸກຍູ້ໃຫ້ທຸກການລົງທຶນນຳໃຊ້ລະບົບປະກັນສັງຄົມ ຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວເພື່ອຄຸ້ມຄອງແຮງງານລາວ.

ພາກສ່ວນອື່ນໆ

ພາກສ່ວນເອກະຊົນ

- ເປັນເຈາຂອງໂຄງການລົງທຶນ;
- ສ້າງຄວາມເຂົາໃຈໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນທີ່ຖືກຜົນກະທົບ;
- ຮັບປະກັນການຍົກຍ້າຍຈັດສັນ ແລະ ທົດແທນຄ່າເສຍຫາຍໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ຕາມກົດໝາຍຂອງ ສປປ ລາວ;
- ປປປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ດີກວ່າເກົ່າ;
- ຮັບປະກັນແບ່ງຜົນປະໂຫຍດທີ່ເປັນທຳ ລະຫວ່າງໂຄງການ ແລະ ປະຊາຊົນ;
- ສ້າງກົນໄກໃຫ້ຊຸມຊົນເພື່ອສະໜອງຄຳຄິດເຫັນຕາເນື່ອງໃນໂຄງການ.

ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ
ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ
ທາງສັງຄົມ

- ໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ປະຊາຊົນ ກ່ຽວກັບການລົງທຶນດ້ານກະສິກຳ;
- ເຜີຍແຜ່ລະບຽບກົດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການລົງທຶນໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ເພື່ອຮັບປະກັນເລື່ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທີ່ປະຊາຊົນຈະໄດ້ຮັບ;
- ສາມາດເປັນແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ ສຳລັບບໍລິສັດທີ່ຈະເຂົ້າໃຈຫຼາຍຂຶ້ນກ່ຽວກັບສະພາບການທ້ອງຖິ່ນຂອງພື້ນທີ່ການລົງທຶນຂອງພວກເຂົາ.

ອຳນາດການປົກຄອງ
ບ້ານ ແລະ ປະຊາຊົນ

- ເປັນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບດ້ານບວກ ແລະ ດ້ານລົບ ຈາກໂຄງການລົງທຶນ;
- ພິຈາລະນາຮັບ ຫຼື ປະຕິເສດ ໂຄງການລົງທຶນດັ່ງກ່າວ ເມື່ອຜ່ານການວິເຄາະຜົນໄດ້, ຜົນເສຍຈາກການລົງທຶນ ແລະ ຕົກລົງເຫັນດີເປັນເອກະພາບ;
- ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມືກັບໂຄງການລົງທຶນທີ່ປະຊາຊົນເອກະພາບຮັບເອົາ ເພື່ອພັດທະນາຊຸມຊົນຂອງຕົນເອງ;
- ສະໜອງຄຳເຫັນໃຫ້ບໍລິສັດ ແລະ ລັດຖະບານກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການ ແລະ ຂໍ້ອ້ອງໃຈໃດໆ.

